

Vašingtonas nebeskirs lėšų
Lietuvos demokratijai

Vašingtonas, vasario 2 d. (AP-BNS) — Dėl sėkmingos demokratijos plėtros Lietuva, Lenkija ir Slovakija nebebus remiama pagal JAV programą, kuria siekiama padėti buvusio sovietinio sparno valstybėms sklandžiai įveikti pokomunistinį pereinamąjį laikotarpį.

Trys naujosios „absolventės“ prisijungė prie Latvijos ir Vengrijos, kurioms ši programa nebetaikoma jau metus. JAV Paramos Rytų Europos demokratijai (PRED) akto smulkmenos buvo atskleistos pirmadienį paskelbtame administracijos parengtame 2000-ųjų metų biudžeto projekte.

Šiais finansiniais metais, kurie baigėsi rugsėjo mėnesį, Lietuvai pagal PRED programą buvo numatyti 2,2 mln. dolerių, Lenkijai — 20 mln.

dol. ir Slovakijai — 3 mln. dolerių. Minėtame projekte taip pat prašoma skirti 50 mln. dol. Kosovui, siekiant padėti šiai Serbijos provincijai įveikti beveik metus trukusį etninį smurtą.

Po dabartinių finansinių metų PRED programoje liks Albanija, Bosnija, Bulgarija, Kroatija, Rumunija, Serbija ir Makedonija. Be kita ko, 2000 finansiniais metais pagal PRED programą taip pat prašoma skirti 175 mln. dolerių Bosnijos atstatymui. Tai — 20 mln. dolerių mažiau, negu 1999 finansiniais metais, nes Valstybės departamento teigimu, Bosnija padarė ekonominę pažangą.

Visoms tarptautinių reikalų programoms kartu 2000 metais prašoma skirti 21,3 mlrd. dolerių — 1,25 mlrd. daugiau negu 1999 metų projekte.

JAV Teisingumo departamentas
netiki lietuviais medikais

Vilnius, vasario 2 d. (BNS) — Žydų genocidu kaltinamo Aleksandro Lileikio medicinos tyrimą atlikusios medikų komisijos vadovas „blefu“ pavadino JAV Teisingumo departamento vadovo pareiškimą, neva tyrimo išvados yra nepagrįstos.

Aštuonių Vilniaus medikų komisija praėjusią savaitę paskelbė, kad 91-erių metų A. Lileikis negali dalyvauti teismo procese, nes kai kurios jo ligos yra paūmėjusios ir nustatyta nauji.

JAV Teisingumo departamento Specialių tyrimų skyriaus direktorius Eli M. Rosenbaum Lietuvos gydytojų išvadas pavadino „įžeidimu“ ir pareiškė, kad JAV vyriausybė turi „patikrintos informacijos, nepaliekančios abejonų, jog Lileikis, kurio dalyvavimą nacių rengtose žydų žudynėse per II pasaulinį karą įrodė Amerikos teismas, simuliuoja ligą ir iš tiesų mediciniškai yra pajėgus dalyvauti teisme“.

Pasak medikų komisijos vadovo, Valstybinės medicinos tarnybos generalinio direktoriaus Antano Garmaus, išvadą dėl A. Lileikio sveikatos

padarė ne vienas ir ne du žmonės, o aštuoni itin kompetentingi įvairių Vilniaus ligoninių medikai. „Mes išnagrinėjome keturių ligoninių, kuriose gulėjo A. Lileikis, pateiktus duomenis bei rėmėme objektyviais klinikiniais ir instrumentiniais tyrimais“, teigė A. Garmus. Jis taip pat pabrėžė, jog komisija tikėjosi susilauksianti savo išvadų „tarptautinės revizijos“.

Sausių medikų komisija nusprendė dėl silpnos sveikatos neleisti teismo posėdyje dalyvauti ir kitam žydų genocidu kaltinamam 91-erių metų Kazui Gimzauskui.

Abi bylas nagrinėjantis Vilniaus apygardos teismo teisėjų kolegijos pirmininkas Viktoras Kazys atsisakė komentuoti JAV pareigūno pareiškimą, teigdamas, jog ji „gali neteisingai suprasti“. Jis sakė, jog medikų išvados dėl K. Gimzausko teisėjų kolegija visiškai patitiki ir tai nurodė savo nutartyje. Pasak V. Kazio, ankstesnės išvados dėl A. Lileikio sukėlė abejonų, todėl ir buvo paskirtas dar vienas medicinos tyrimas, o ar jo išvados patitiktų, sprendžia teisėjų kolegija.

Valstybės kontrolė negali būti
politiška

Vilnius, vasario 2 d. (BNS) — Antrą kartą kandidatų į valstybės kontrolerius prezidento pasiūlytas Kęstutis Lapinskas paragino depolitizuoti valstybės kontrolę.

„Pagal Konstituciją, valstybės kontrolė turi būti visiškai nepriklausoma depolitizuota institucija. Mano supratimu, ji kol kas tokia nėra“, antradienį žurnalistams sakė teisininkas K. Lapinskas, kovą mėnesį baigiantis Konstitucinio teismo teisėjo kadenciją.

Antradienį Seimo posėdyje jo kandidatura antrą kartą buvo pristatyta svarstyti Seimui.

Sausio pradžioje Seimas konservatorių daugumos balsais atmetė K. Lapinsko kandidatūrą. Konservatoriai teigė, kad konstitucinės teisės specialistas K. Lapinskas neturi vadovavimo patirties ir finansų valdymo bei audito žinių. Be to, konservatoriai teigė, kad jiems nepriimtinas

kandidato amžius. K. Lapinskui dabar 62-eri, o pagal Valstybės kontrolės įstatymą, šios institucijos vadovas privalo atsisakyti sulaukęs 65-erių.

Prezidento Valdo Adamkaus šie argumentai neįtikino ir jis antrą kartą pateikė Seimui K. Lapinsko kandidatūrą.

Konservatorių vadovai pareiškė sieksią su prezidentu kompromiso dėl valstybės kontrolerius.

„Driestu įtarti, kad mano problema dėl paskyrimo valstybės kontroleriumi formuojasi todėl, kad norėtų kažkas matyti parankesnę žmogų“, žurnalistams sakė K. Lapinskas.

Seimo opozicija teigė, kad konservatoriams K. Lapinskas nepriimtinas, nes nėra nuo jų priklausomas.

K. Lapinskas norėtų valstybės kontrolėje sukurti profilaktinio darbo sistemą, kad institucija „neitų iš paskos įvykiams grobimams, pasisa-

Vasario 2 dieną Kauno Technologijos universitete (KTU) vyko konferencija „Lietuvos mokslas ir pramonė: XX amžiaus technologijas patikint“, kurią surengė KTU ir Vilniaus Gedimino technikos, Klaipėdos ir Lietuvos žemės ūkio universitetas. Posėdyje mokslų ir studijų institucijų, pramonės bei verslo, Seimo, vyriausybės atstovai svarstė valstybės strategijos problemas, ateinančio šimtmečio technologijų plėtrą, susipažino su naujais mokslinių tyrimų rezultatais. Konferencijos metu buvo atidarytas KTU Automatikos ir valdymo technologijų institutas.

Nuotr.: (Iš kairės) Švietimo ir mokslo ministras Kornelijus Platelis ir KTU rektorius Kęstutis Kriščiūnas perkerpa simbolinę Automatikos ir valdymo technologijų instituto atidarymo juostelę. (Elta)

Šveicarija ieško buvusių savo
bankų indėlininkų

Vilnius, vasario 1 d. (Elta) — Iki 1939 metų indėlius Šveicarijos bankuose laikiusiems asmenims arba teisėjams jų įpėdinams bus išmokėtos kompensacijos. Apie tai informuojanti Šveicarijos ambasados pranešimą gavo Lietuvos Užsienio reikalų ministerija.

Informacijos ir spaudos skyriaus pranešė, kad Šveicarijos vyriausybė dabar Lietuvoje ieško indėlių savininkų, jų įpėdinių arba atstovų. Siame sąraše yra 16 pavardžių. Tai — kauniečiai Aronas Bermanis ir jo atstovė iš Rygos Ana (Anna) Veinberg, jurbarkiškis Nochumas Bramas, kauniečiai Kristina (Christine) Grinius ir Michaelis Stanislas Kavetkis (Michael Stanislaw Kawetzki), Endrius Kibelka iš Šilutės rajono, klaipėdietis Mak-

sas Kiupelis (Max Kuipel), Kybartų gyventojas Rachmilis Kotleris, Ošia (Oschia) Krogold iš Mažeikių, kauniečiai Levitanai ir Girsas Peneusovas, mažeikiškis Augustinas Paltarokas ir trys jo atstovai.

Iki rugsėjo 30 dienos indėlių savininkai ir jų teisėti įpėdiniai gali gauti anketas bei papildomos informacijos, taip pat pateikti prašymus dėl kompensacijos šiais adresais: Federal Department of Foreign Affairs, Directorate of International Law, Claims Registry 1962/1999, CH-3003 Bern, Swiss Confederation; tel.: (41 31) 323 59 99 arba Šveicijos Konfederacijos tarnavniciba, Elizabetes iela 2, World Trade Centre, 3rd floor, LV-1340 Riga, Latvija; tel.: (371) 733 83 51, (371) 733 83 52, fax: (371) 733 83 54.

Garsaus kolekcininko mirtis
nusinešė daug paslapčių

Kaunas, sausio 28 d. (BNS) — „Netekome svarbaus liudotojo kunigo Rikardo Mikutavičiaus ir jo meno kolekcijos dingimo byloje“, komentuodami staigią žinomo Kauno kolekcininko ir meno vertybių žinovą, antikvariato „Mona Liza“ savininko Vytauto Šimkaus mirtį Kauno medicinos universiteto klinikoje, sakė prokuratūros ir policijos pareigūnai.

Kun. R. Mikutavičiaus bylos tyrimui vadovaujantis prokuroras Paulius Jablonskas patvirtino, jog 60-metis V. Šimkus, kuris byloje laikytas liudytoju, mirė trečiadienį dėl širdies ligos. Klinikų medikai kategoriškai atsisakė komentuoti V. Šimkaus mirties priežastį, paslaptį laikomos ir skrodimo išvados. Kolekcininkui reikėjo operuoti širdį, tačiau operacijos data, artimųjų teigimu, jis vis atidėdavo, sakydamas, kad nenoris mirti būdamas įtariamasis. Kai kurie šaltiniai teigia, kad tikrinama informacija, neva pra-

ėjusį savaitgalį V. Šimkus bendravo su policiją dominančių asmeniu. Jei ši informacija pasitvirtintų, pareigūnai neatmetė galimybes, kad tas žmogus galėtų V. Šimkui „ko nors įpilti“.

Po kun. R. Mikutavičiaus ir jo kolekcijos dingimo V. Šimkus drąsiai vertino kunigo asmensybę spaudoje, svarstė nusikaltimo prielaidas, sakydamas, kad kunigas, jei jis pagrobtas ir nužudytas, į namus prieš tai galėjo išleisti gerą draugą. V. Šimkus pirmasis spaudai pranešė, kad kunigas pardavinėjo savo meno kūrinių kolekciją, kurią po mirties skelbė dovanoti Kaunui.

Kun. R. Mikutavičiaus buvo pasigesta liepos 1 dieną. Kartu su juo dingo ir jo kolekcija, kurios vertė gali siekti 15 mln. litų. Šią istoriją iki šiol gaubia paslaptis. Nors į bylos tyrimą įsitraukė ir valstybės saugumo pareigūnai, neoficialių šaltinių teigimu, rimtesnių postūmių nėra. Iki šiol nepavyksta išskirti vienos nusikaltimo prielaidos, nors oficialiai tebevertinama — byla nėra aktyviai tiriamoji. (BNS)

* Šveicarijos kurorte Davose vykstančio pasaulio ekonomikos susirinkimo prezidentas Klaus Schwab pirmadienį iškėlė „Rytų pasaulio vadovų“ pažymėjimą Lietuvos premjerui Gediminui Vagnoriui. Tokį titulą gauna jaunesni nei 43 metų asmenys, užimantys aukštus postus politikos, verslo, žiniasklaidos, meno ir mokslo srityse, kurių veikla vertinama pasauliniu mastu. G. Vagnorius, kuriam dabar 41-eri, yra pirmasis į jį patekęs Lietuvos atstovas.

* Serbijos Kosovo provincijoje darba tęsia 6 stebėtojai iš Lietuvos, dar 3 kandidatai pasiūlyti Europos Saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai (ESBO), kuri vadovauja užduočiai. Tarp Lietuvos atstovų 2 yra policijos pareigūnai, 3 kariškiai, o vienas dirba misijos vadovo spaudos tarnyboje. Šiuo metu Kosovo provincijoje tvyro didelė įtampa dėl nuolatinių Serbijos pajėgų ir etninių albanų susidūrimų. Didžiausias pavojus stebėjimams — atsitiktinės kulkos.

* Atostogaujantis prezidentas Valdas Adamkus antradienį rytą išvyko į Palangą, kur iki penktadienio stebės politinį Lietuvos gyvenimą, dirbs su dokumentais. Numatoma, kad dalį 2 savaitių atostogų V. Adamkus praleis Meksikoje, kur jau ilsisi jo žmona.

* Klaipėdoje antradienio rytą iš gyvenamojo namo buvo evakuoti visi tuo metu name buvę gyventojai, kai policija gavo pranešimą apie grasinimą susprogdinti kelis šio namo butus. Beveik 2 valandas tikrintuose butuose išmūnėtojai sprogdinimo nerado. Pareigūnai mano, kad tokiu būdu „juokavo“ vaikai. Tuo metu, kai buvo gautas pranešimas apie neva užminutą namą, M. Mažvydo vidurinėje mokykloje dvyliktojai rašė svarbų lietuvių kalbos kontrolinį darbą. Todėl policija manė, kad norėdami išvengti kontrolinio, moksleiviai sugalvojo tokiu būdu priversti išeiti iš mokyklos mokytoją, gyvenančią minėtame name. (BNS)

Rusijos Dūmos vadovas kaltina
Lietuvą „raganų medžiokle“

Maskva, vasario 2 d. (BNS) — Rusijos Valstybės Dūmos pirmininkas Genadij Selezniov, pirmadienį pareiškęs, kad Lietuvoje yra politinių kalinių ir čia persekiojami anksčiau priklausiusieji SSKP bei KGB asmenys, vėl apkaltino Lietuvą „raganų medžiokle“.

Spaudos konferencijoje Maskvoje atsakydamas į BNS korespondento klausimą, G. Selezniov priminė, kad Rusijos Valstybės Dūmos delegacija sausį kreipėsi į Europos Tarybą ir Europos Saugumo ir bendradarbiavimo konferenciją dėl „politinių kalinių“ Lietuvoje ir pasiūlė nusiųsti į Lietuvą stebėtojų.

Valstybės Dūma laiko „politinius“ mėginimo įvykdyti prosovietinį perversmą Lietuvoje 1991-ųjų sausį organizatorių teismus.

Lietuvos oficialūs asmenys į

Valstybės Dūmos kaltinimus atsako, kad sausio įvykių, per kuriuos žuvo žmonių, organizatoriai teisiami už valstybinius ir kriminalinius nusikaltimus, o ne už įsitikinimus.

Europos Tarybos priežiūros komitetas prieš kelias savaites atmetė Rusijos prašymą nusiųsti stebėtojų į Lietuvą.

Į klausimą, kada Rusijos parlamentas patvirtins seniai pasirašytą sienos su Lietuva sutartį, Federalinio susirinkimo žemųjų rūmų pirmininkas neatsakė.

G. Selezniov tik pažymėjo, kad „tokiomis aplinkybėmis kalbėti apie sienas labai sunku“, bet tai buvo pasakyta išdėsius Valstybės Dūmos poziciją ir į Estiją, ir Latviją, ir į Lietuvą, todėl neaišku, ar Dūmos pirmininkas turėjo galvoje vien tik sutartį su Lietuva.

Maskvai įteiktas pareiškimas
dėl naftos Mažeikiams tiekimo

Vilnius, vasario 1 d. (BNS-Elta) — Lietuvos Užsienio reikalų ministerija pirmadienį įteikė oficialų diplomatinį vyriausybės kreipimąsi Rusijai, kad atkreiptų jos vyriausybės dėmesį į tai, jog Lietuvai trukdoma gauti naftos žaliavos.

Dokumentą Rusijos ambasadoriui Vilniuje Konstantinui Mozelui įteikė Lietuvoje UR viceministras A. Rimkūnas.

Pranešime prašoma Rusijos ambasados per valdžios struktūras išsiaiškinti, kodėl Lietuvai netiekama nafta, ir tarpininkauti, užtikrinant nenutrūkstamą jos tiekimą pagal pasirašytą sutartį.

Dėl žaliavos stygiaus „Mažeikių nafta“ sustabdyta šeštadienį, ir pirmadienį ji dar neturėjo jokių žinių, ar gaus naftos. Stovėdama gamykla kasdien patiria apie 1 mln. litų nuostolių.

Narystė NATO —
pačios Lietuvos
reikalas

Vilnius, vasario 2 d. (BNS) — Rusijos Krasnojarsko krašto gubernatorius Aleksandr Lebed patvirtino, kad ramiai vertina NATO plėtrą, įskaitant ir galimą Lietuvos narystę sąjungoje.

„Ramiai žiūriu į NATO plėtrą. Ir tai, kad sąjunga papildys Čekiją, Lenkiją, Vengriją, kad ir Baltijos valstybės nori tapti šio karinio bloko naremis“, sakė A. Lebed interviu, kurį antradienį paskelbė dienraštis „Respublika“.

A. Lebed laikomas vienu galimų kandidatų per Rusijos prezidento rinkimus kitais metais.

Pernai Krasnojarsko krašto gubernatoriumi išrinktas Rusijos politikas interviu sakė, kad „kol NATO neįsiveržė į Rusijos geopolitinę erdvę, nieko bloga negresia“.

Apie Lietuvą siekį tapti NATO nare jis pasakė, kad „tai jūsų asmeninis reikalas, vargu, ar Rusija leis jums karinę grėsmę“. „Galų gale jus nuramins, Rusija neketina griebtis teritorinės ekspansijos užsienio valstybėse — nei gretimose, nei toliau esančiose“, sakė A. Lebed.

Rusijos bendrovės, su kuriomis Mažeikių įmonė pasirašė naftos tiekimo sutartis, teigia, jog susivienijimas „LUKOIL“ neduoda leidimo transportuoti naftą.

„Tikimasi, kad Rusijos vyriausybė, nekeisdama savo ankstesnio politinio kurso bendradarbiuoti su Lietuva, pašalins priežastis, dėl kurių Rusijos įmonėms trukdoma prekiauti su Lietuvos ūkio subjektais“, rašoma vyriausybės spaudos tarnybos išplatintame pranešime.

„LUKOIL“ atstovas neigė, kad ši bendrovė trukdo naftos tiekimui iš kitų Rusijos bendrovių, o Rusijos vyriausybės atstovai padėtų kol kas nekommentuoti.

Bendrovės „Mažeikių nafta“ generalinis direktorius Gediminas Kiesius pirmadienio vakarą išvyko į Maskvą, kur bandys tartis dėl papildomos naftos tiekimo.

Negaudama žaliavos iš Rusijos, „Mažeikių nafta“ ėmė rengti projektus dėl galimo naftos importo iš Vakarų. Dabar skaičiuojama, kiek laiko reikės parengti Butingės terminalą importui ir kiek tai kainuos.

„Mažeikių naftos“ bendrovės talpos pilnos anksčiau pagamintų degalų, jų atsargų Lietuvai užteks iki šio mėnesio pabaigos, sakė bendrovės informacijos tarnybos vadovė Virginija Kristinaitienė.

Kad būtų patenkinti Lietuvos poreikiai, „Mažeikių nafta“ sumažino savo produkcijos eksportą į užsienį, o reikalui esant, ji visiškai nutrauks.

Kai praėjusių metų pradžioje „Mažeikių nafta“ neturėjo žaliavų ir nedirbdama prastovėjo 14 dienų, Lietuvos degalines benzino stygiaus nepajuto. Nuo 1999 m. pradžios dėl naujo įkainio pabrangus benzinui, jo iš „Mažeikių naftos“ sausį buvo perkama gero kaima mažiau.

KALENDORIUS

Vasario 3 d.: Šv. Blažiejus, šv. Ansgaras; Oskaras, Asta. 1923 m. Tautų Sąjungos taryba nutarė panaikinti tarp Lenkijos ir Lietuvos buvusią „neutrąją zoną“, po pusę jos paskirdama abiem valstybėms.

Vasario 4 d.: Andriejus, Gilbertas, Joana, Vydmantas, Arvile.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

GYDŪNO FONDO 20-JI PREMIJA

Nuo 1973 metų Gydytojų fondo premijos yra skiriamos pasiūlymusiems jaunesnės kartos veikėjams, kurie yra pasiūlymę moksle, rašyme, kūryboje, mene, visuomeninėje veikloje, lietuistikoje, pedagoginėse darbuose ar skautiškose veiklose. Dalis VF laureatų šiuo metu sėkmingai dirba Lietuvos lietuvių skautams dirvonuose ir sulaukė kitų įvertinimo. Gydytojų fondo vadovybė džiaugiasi, kad jis pirmas pastebėjo jaunesnės kartos sugebėjimus ir juos įvertino pažymėjimais. Išrinktiems yra skiriama garbės pažymėjimas ir piniginė dovana 250-5,000 dol. apimties.

Neseniai šventėme Lietuvos Skautų sąjungos 80 metų veiklos sukaktį. Gydytojų fondo premijoms skirti komisija (fil. V. Mačiulienė, fil. A. Štepaitytė, fil. A. Rauchas) svarstė 10 pasiūlytų kandidatų sąrašą ir nusprendė, kad minint L.S.S. 80 metų sukaktį, reikia pažymėti skautų vadovus, kurių dėka buvo paruošta daugelis vadovų skautiškai veiklai tęsti. Tą didelį darbą atliko eilė vadovų, bet iš jų išsiskyrė „Gintaro“ ir „Ažuolo“ jaunų vadovų mokyklos, kurioms ilgą laiką labai sėkmingai vadovavo v.s. fil. Gildana Matonienė ir v.s. fil. Kazys Matonis. Už šią ilgametę sėkmingą veiklą jiems reikiama padėka ir pagarba, skiriami garbės pažymėjimai ir 2,000 dol. Gydytojų fondo metinė premija. Pažymėjimo ženklai ir čekis jiems nusiųsta į Arizoną. Linijame jiems ir toliau sėkmingai darbuotis skautybės vadovų paruošime.

Kviečiame susipažinti su laureatais ir jų atliktais darbais.

V. Mikūnas

v.s. fil. KAZYS MATONIS

Gimė 1940 m. Kaune. Į skautus įstojo 1954 m. Worcester, MA. Skauto žodį davė 1954 m., skauto vycio žodį – 1958 m. Bostono Korpi Vytis skyrė 1960 m. davė senjoro pasidėjimą „Nevežio“ tunte ejo įvairias pareigas iki išvykimo 1962 m.

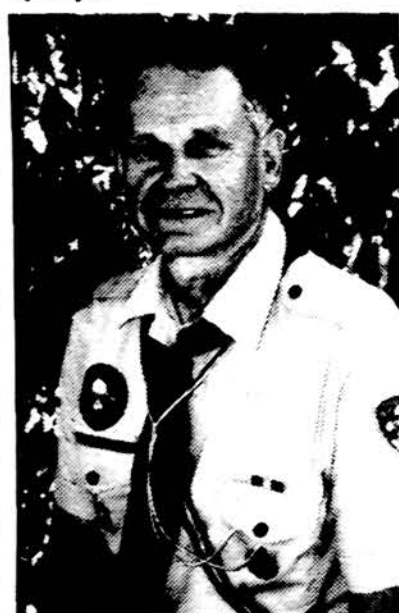
1962 m. baigė Worcester Polytechnic Institute su B.S. elektros inžinerijoje; gavo at-sargos leitenanto laipsnį per R.O.T.C. Kariuomenės tarnybą būrio vado ir kuopos vado pavaduotojo pareigose atliko Vokietijoje ryšių-kabelių batalione. Vedė Gildaną Bartytę iš Elizabeth, N.J., ir išaugino du sūnus – abu skautai vyciai.

1968 m. įsigijo M.S.E.E. laipsnį iš Newark College of Engineering. 1969 m. išlaikė New Jersey „Professional Engineer“ egzaminą. Dirbo įvairiose valdiškose (Department of Defense) įstaigose Ft. Monmouth, New Jersey. Paskutinės pareigos – komunikacijos sistemų kainų analizės skyriaus vedėjas.

Skautiška veikla

Pravedė Atlanto rajono skautų vycių sąsąskrydžius ir slidinėjimo savaitgalius. Baigė prityrusio skauto vycio programą. Padėjo praversti rajono skautų ir JAV - Kanados prityrusių skautų,čių sąsąskrydžius.

Dalyvavo 44 stovyklose su įvairiomis pareigomis: skiltininkas, vandens apsauga, instruktorius, laikraščio redaktorius, pastovyklės ir Brolijos viršininkas, ūkvedys, viršininko pavaduotojas ir t.t. Dalyvavo estų, latvių, vengrų, rusų ir lenkų skautų stovyklose. Padėjo suorganizuoti ir vadovavo lietuvių skautams „Unity 74“, šešių tautybių stovykloje.

v.s. fil. Kazys Matonis, LSB Garbės gynejas

Tris kadencijas vadovavo LSB Vadovų lavinimo skyriui ir pravedė penkias „Ažuolo“ vadovų mokyklos stovyklas keturiuose rajonuose: Kanados, Atlanto, Vidurio ir Ramiojo vandenyno, raj. instruktorius kitose trejose A.M. stovyklose. Paruošė „A.M.“ kurso pravedimo gaires. Dalyvis ir instruktorius penkiose tūntininkų bei vadovų konferencijose.

Baigęs A.R. skiltininkų kursą – „55, „Ažuolo mokyklą“ – „59 ir „Miško ženklo“ (Gilwell) kursą – „76.

Svarbesnės pareigos

Elizabeth, N.J. „Šarūno“ drėvės atkūrėjas ir vadovas – '68-'77 ir '79-'95
Atlanto rajono S.V. skyriaus vedėjas – '69-'72
LSB V.S. pavaduotojas – '78-'84

LSB V.S. – '85-'87
LSS Pirmijos narys – '88-'90
LSS Tarybos narys – '91-'93

LSB Vadovų lavinimo sk. vedėjas – '88-'97
LSB Garbės gynejas – '94-'99

Pakeltas į paskautininką – '69, skautininko – '74, vyr. skautininko laipsnį – '79. Apdovanotas Vėliavos ir Tėvynės Sonaus žymenimis, Už Nuopelnus, Lelijos, Padėkos ir Geležinio Vilko ordinais.

Prieš ketverius metus išėjęs į pensiją gyvena Sun City, Arizona. Dabartinis Arizonos LB apylinkės pirmininkas. Pomėgiai – kelionės, išsklavimas, slidinėjimas, šachmatai.

v.s. fil. GILDANA MATONIENĖ

Gimė 1941 m. Kuršėnuose. Pasitraukusi iš Lietuvos, iki 1949 m. gyveno Augsburg, Vokietijoje. Atvykusi Ameriką apsigyveno Elizabeth, N.J. Į skautes įsijungė Elizabeth, kai ten įsisteigė skautų „Lazdynų Peledos“ draugovė. 1954 m. vyr. skautės

Akademino Skautų sąjūdžio Čikagos skyriaus š.m. sausio 22 d. Jaunimo centro kavinėje suruoštos fil. v.s. Jono Dainausko 95-jo gimtadienio vakarėnis dalyviai. Pirm. eil. viduryje sėdi tautinė juosta apjuostas jubilaitas.

Nuotr. Jono Tamulaičio

PENKIOS DEŠIMTYS METŲ LIETUVIŠKAI SKAUTIJAI KANADOJE

v.s. fil. VI. Morkūnas

Tęsinys

Kadangi Kanadoje eina vienintelis lietuviškas laikraštis „Nepriklausoma Lietuva“, tai jo redaktorius mielai sutiko dėti visas žinias apie skautų veiklą.

L.S.S. Pirmijos pirmininkas v.s. K. Palciauskas džiaugėsi, kad po decentralizuotos emigracijos Kanadoje sugebėjome atkurti sąjungos branduolius ir neleidžiame užgesti sąjungos veiklai toli nuo savos tėvynės. Ta proga Pirmijos vardu jie sveikina visą komitetą ir visus brolius ir seseris Kanadoje.

Einant metams į pabaigą gauta nemaloni žinia, kad Vokietijoje einanti skautiškoji spauda k.s. „Skautų aidas“, „Skautybė“ ir „Gairės“ dėl finansų trūkumo turėjo sustoti. Skautiškoji šeima Vokietijoje taip sumažėjusi, kad ir likusioji skautų vadovybė greitai laiku gali kraštą apleisti.

Mums tenka gerokai susirūpinti spaudos reikalais. Tuo klausimu rūpinasi ps. Pr. Enskaitis, kuris stengiasi įsigyti mažą spaustuvelę, kurioje galėtų spausdinti skautiškus leidinius. Jei jo pastangos duotų vaisių, tai ir mums visiems tektų vienu ar kitu būdu paremti finansškai.

Artėjant šv. Kalėdoms, komiteto reikalų vedėjas s.v.v.s. Vladas Morkūnas ir skautų vycių vedėjas ps. P. Čeponis

v.s. fil. Gildana Matonienė

Buvo Pirmijos narė '76-'78. Baigė „Miško ženklo“ (Gilwell) kursą 1978 m. L.S.S. Tarybos narė '79-'81. Dalyvavo 4 GVM stovyklose kaip instruktorius ir pavaduotoja. Perėmė vadovauti „Gintaro“ vadovų mokyklai 1985 m., kuriai vadovavo trejas kadencijas '85-'88, '91-'97.

Per šį laikotarpį praversta 7 pilni kursai GVM ir 7 GVM stovyklos trijuose rajonuose: Kanados, Atlanto ir Vidurio. GVM turtas pervežtas į „Rako“ stovyklavietę ir laikomas pastoviam vartojimui. Paruoštas „GVM kurso pravedimo gairės“.

Pakelimai: ps. – '62, s. – '71, v.s. – '75.

Apdovanojimai: Pažangumo, Vėliavos, ir Tėvynės Dukros žymenys; Už Nuopelnus, Lelijos ir Padėkos ordinai.

Pomėgiai: rankdarbiai, medžio išdeginimas, keramika, fotografavimas, dartininkystė, kelionės, išsklavimas, slidinėjimas.

Skautybės principai, tarnauti Dievui, Tėvynei ir Artimui, buvo neatskiriama dalis ne tik

vyksta į Montrealį, kur tikisi susitikti su vietos skautais ir skautėmis ir painformuoti apie skautišką veiklą Kanadoje. Taip pat nutarta susitikti su ps. Irena Kemezyte, Serijos igaliotine, ir pasidalinti mintimis apie skautišką veiklą.

Nuvykę vadovai į Montrealį, susitiko su dideliu būriu skautų ir dalyvavo jų sueigoje, kur painformavo seses ir brolius apie skautų veiklą plačioje Kanadoje. Sueigos metu buvo susitikta su ps. kun. St. Kulbiu, SJ, kuris atliko didelį „paštininko“ darbą. Jo dėka buvo persiųstami vadovų adresai ir šios vietovės, kuriose gyvena ir dirbo lietuvaitės ir lietuviai, nes neturint tikrų adresų, buvo sunku pasiekti tas vietoves laiškais.

Komiteto pirmininkas švenčių metu apsilankė Toronte, kur susitiko su V.S.J. Matulaičiu ir kitais skautų vycių vadovais ir aptarė vietos skautišką veiklą.

Po švenčių komiteto nariai pasikeitė laiškais apie tolimą skautišką veiklą. Viensiemis skautų vadovams baigiant atlikti darbotvėtes, sutartis kilo klausimas, kad norint sėkmingai išvystyti skautišką veiklą būtų gerai vieniems komiteto nariams susitikti į vieną vietą. Po trumpų susirašinėjimų buvo nuspręsta keltis į Torontą. Toronte galėjome dažnai susirinkti posėdžiams, daryti tolimesnius veikimo planus ir priklausyti

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Maksimali patalpa išlaikyti, pakvėtimų už prenumeratą nesutaria. Prie pavarde ir adreso, siūdami laikraštį pažyminti, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumeratoriai yra mokėję šias sumas.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šėštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šėštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šėštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausio redaktoriai – Dainius Bindokienė
Administracijos – Valentinas Krumpis
Moderatoriai – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, kai nori skelbti.
- Redakcija straipsnius taip savo nuotra. Nenaudotų straipsnių nesugrąžina.

Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

didelį skautišką šeimai. Toronte jau buvo kuriamos ir kitos organizacijos, kurios taip pat dalyvavo lietuviškoje veikloje. Mums į talką atėjo ir skautų tėvai bei dėdės, kurie visuomet ir visur dalyvavo ir palengvindavo mūsų darbą.

Kadangi komiteto darbas iki šiol buvo rūpintis tik skautais ir jų veikla, galvojome, kad į bendrą darbą reikėtų įtraukti ir skautų vienetus. Gave pritarimą iš P.L.S. sąjungos Pirmijos pirmininko v.s. K. Palciausko ir Brolijos vyr. skautininko v.s. Vyt. Čepo, komitetas pavadintas Kanados Lietuvių skautų,čių rajonu. Rajono vadu skiriamas j.s. Vladas Šarūnas, kuris sudarė savo vadiją. Į vadiją pakviesti tie patys vadovai, kurie anksčiau buvo komitete.

„Skautų aidui“ ir kitiems skautiškiems leidiniams, nustojus eiti Vokietijoje, Skautų sąjunga liko be savos spaudos. Tuo reikalu buvo daroma žygis leisti skautišką laikraštį Kanadoje. Ps. Pr. Enskaitis su kitais vadovais bandė sutelkti lėšų ir įsigyti spausdinimo mašiną. Po kurio laiko jam pavyko tai padaryti ir netrukus pasirodė pirmasis skautiškas leidinys „Skautas“. Jo buvo išleista keturi numeriai. „Skautas“ redagavo ps. Pr. Enskaitis ir j.s. Vl. Šarūnas.

(Bus daugiau)

95-ERI!

Teko pabūvoti gražiame būvyje. Tai Jono Dainausko 95-asis gimtadienis... Vajė, jau 95! Prigūžėjo nemažai svečių. Daug jo mokinių. Nors važiuojant gamta priešinosi, paliešdama tirštą rūką. Kaip patariai – sveikinimai ir linkėjimai. Akademikai skautai parengė vaidinimą, aptariantį sukaudininko gyvenimą. Buvo įžvalgiai parašyta ir įdomiai atlikta. Taigi, skautams nenuėjo veltui.

Buvo pripažinta, kad Jonas yra vaikščiojanti enciklopedija. Nei vieno tomo neturksta ir, ypač, istorijos moksle. Taip pat buvo priminta, kad jis turi meilę ir pagarbą gamtai turiti iki šios dienos. Pabuvus namuose ilgesnį laiką pasidaro neramu, norisi išsprukti iš namų kur nors į kalnus ar laukus. Dabar gyvenant Arizonoje, tai įmanoma padaryti. Dykumos gamta nuostabi, vakarų kalnai ir tarpukalnės žavios.

Daug kas mūsų klausia, „Ka jūs ten Arizonoje veikiatė?“ Mes atsakome – „VISKA!“

Gildana Matonienė

Pedagogams labai svarbu pasitikrinti kaip buvo auklėjamas Vytautas. Ar jis gavo pylos iš tėvo. Greičiausiai gavo, nes išaugo į Vytautą Didįjį. O kaip pedagoginį klausimą išsprendė, kai Vytautėlis, taisydamas „čižiką“, Trakų pilies langą išmušė. Jonas žino! Jis ir nurodys, kuriame muziejuje langas skelvdros saugomos. O kaip Jonas išugdė tokią puikią atmintį? Kalbėtojai to klausimo neiškėlė. Greičiausiai užmiršo. Jie labai menkos atminties. O tą atmintį Jonas išugdė skautaudamas ir zaisdamas Kimu, kurį labai mėgstą skautai. Ir gerai daro.

Paaiškėjo, kad Jonas toks sveikas ir stiprus todėl, kad valgo česnaką. Net dovany krepij česnakų gavo. Mano stalo bendrininkai labai nuodugnai svarstė česnakų reikšmę žmogaus sveikatai. Bet moterys pareiškė, kad kurių abejonių. Esą česnakai nutudo kvepalus, už kuriuos brangiai sumokėta. Paaiškėjo, kad česnakai tinka ne tik sveikatai ir aukštybės kelti, bet ir apsaugai. Jei dėvi česnakų virtinę ant kaklo, joks vampyras tavęs paliesti nedrįs.

v.s. Vladas Vijeikis

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
4847 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwest un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai primami absoliučiai punktualiai. Susitarimai (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – SIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vėžys ligų gydymas
Kabinas lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-865-7755
Valandos pagal susitarimą

DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ŽUBINAS, D.D.S.
Fairview Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-852-5393
Valandos pagal susitarimą
Gydytojas kalba lietuviškai

ARAS ŽIJOBA, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. PETRAS V.KISIELIUS
INKSTŲ, POSLES IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
630-941-2608
Valandos pagal susitarimą

BIRUTĖ L. PUMPUTIS, M.D.
Fellow: American Academy of
Family Practice
ŠEIMOS GYDYTOJA
320 W. 61st Ave. (219) 947-8279
Hobart, IN 46342 Fax (219) 947-8238

NILOLĖ STANKEVICIUTE, M.D.
Board Certified, Internal Medicine
Valandos įvairių patogumai
Holy Cross Professional Pavilion
3 fl. South
Lithuanian Plaza Ct. at California Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-471-7879

Savo žodyje Dainauskas pasakoją tokių dalykų, kurių enciklopedijoje nėra. Tad reikiama, jis savyje nešiojasi dar bent porą enciklopedijos tomų. Pabaigai susirinkome prie įvairiais skanėstais apkrautų stalų. Tik pasigedome česnakų. 100-ajame gimtadienyje šis apsirinkimas turi būti ištaisytas.

LEKSIKONO REIKALU

ANTANAS DUNDZILA

Pradėsiu šį kartą kitaip — su išvada, paprastai randama rašinio pabaigoje.

Lietuvoje reikia įteisinti nedidelį leksikoną, t.y., specialiai Lietuvos interesams pritaikytą, keliolikos žodžių apibrėžimą. Leksikone tilptų, pvz., *nusikaltimas, rezistencija, okupacija, tremtis ir tremtynys, genocidas, kolaborantas, režimas, išvadavimas* ir panašūs terminai, iš viso jų gal tik 20-30. Čia ypač pabrėžti tą būtiną sąvokų tinkamumą Lietuvos istorijai, nes, pvz., kas vieno akys atrodo išvadavimu, kitam bus vergo jungas ar net mirtis.

Taigi, kalbant apie rimtus dalykus, svarbu žinoti tiksliai žodžių reikšmę. Prezidentas Bill Clinton pernai nustebo Ameriką, kai paaiškino, kad tam tikruose parodymuose žodžius „vienis“ ir „yra“ (angl. „alone“, „is“) jis naudojo tuo metu jam vienam suprantama reikšme... Esame tokstancijos kartų girdėję sovietinį teigimą, kad Lietuva (ir daugelį kitų kraštų) sovietai „išlaisvino“, „išvadavo“. Tai irgi žodžio prasmės prievartavimas, nes tuo savo „vadavimu“ jie kraštą paprasčiausiai pavergė. Ne veltui tiksliai sąvokų ar daiktų pavadinimais yra vadinami (čia žodėlių „yra“ panaudojau įprastine prasme) terminais. Tai reiškiantis riba, iš lotyniško „terminus“ atėjęs, lietuvių kalboje prigijęs, žodis.

Cia keliamas terminologijos tikslumo bei atitinkamumo reikalas nėra žongliravimas klasika. Štai išeivijos istorikas Saulius Suziedėlis 1997 m. pasirodė su „The Scarecrow Press“ amerikiečių leidyklos išleista angliška 380 ps. knyga „Historical Dictionary of Lithuania“. Tai enciklopedinio pobūdžio žodynas apie Lietuvą, apimantis maždaug 230 aiškinamų bei susijusių su Lietuva, terminų. Pvz., joje autorius pateikia apibrėžimus žodžiams *Lithuanian, Education, Jews in Lithuania, women* ir t.t. Antras pavyzdys: visai netikėtai užtikau storą leidinių anglų kalba, „Dictionary of the New Testament“, Harper & Row išleista. Šioje knygoje yra specifiniai, Naujajame Testamente naudoti, terminai, pvz. *demonas, denaras, deportacija, dykuma* ir kt. Kristaus gyvenimo žemėje dokumentu atidžiai domintis, svarbu pažinti jame naudotą terminologiją, nes ji gali turėti kiek skirtingą reikšmę nuo šiandieninės kalbos arba savyje slepti kitus, šiaip jau mažiau žinamus, duomenis. Neblogas pavyzdys būtų 1997

m. Vilniuje išleistas enciklopedinis žodynas, „Kalbotyra“.

Čia yra reikalas rimtas lietuviams ir Lietuvai, nes Lietuvoje 1998 m. darbą pradėjo prezidento dekretu — dekretas Nr. 159, 1998 IX.7 — įkurta tarptautinė komisija „nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti“. Jau pačiame komisijos pavadinime matome terminus, kuriems būtinas aiškiai apibrėžtas požiūris į Lietuvos istoriją 1940-1990 m. laikotarpyje. Taigi komisijai būtina vienodai, nuosekliai naudoti tas pavadinimo *okupacija, režimas, nusikaltimas ir vertinimas* sąvokas. Būtina, kad šie ir kiti šiam prezidento paskelbtam uždaviniui būdingi terminai būtų naudojami apgalvotai, ne pagal kitų kraštų ar kultūrų nuotakas, nebūtų painioti iš buvusių okupantų propagandos teiginių, bet išplauktų iš nepriklausomos Lietuvos bei lietuvių tautos interesų. Šis, vadinkime, lietuviškosios perspektyvos bruožas ypač svarbus, kai rūpinimusi įvykius teisinėje plotmės imasi sverti pati Lietuva savo vardu, savo rankomis. Esminių terminų aiškus supratimas minėtos komisijos atžvilgiu visuomenei rūpi, nes Lietuvos prezidento dekretu nesuminėtas nei uždavinio istorinis fonas, nei apimtis. Nuo šio supratimo priklausys komisijos darbo išvados.

Enciklopediniai žodynai skiriasi nuo bendrosios paskirties žodynų. Enciklopediniuose žodžių aiškinimui skiriamos ne frazės, bet sakiniai ar ištisi paragrafai, kartais puslapiai. Čia nevengiama konkrečių pavyzdžių ir nuorodų į teminius dokumentus. To reikia visuotinesniam, tikslesniam sąvokos nuvietimui. Štai trys, provizoriniai suredaguoti, rūpinimų terminų apibrėžimo pavyzdžiai, kuriuos išbaigus, būtų naudoti Lietuvai padarytų nusikaltimų svarstyme. Kadangi prezidentinio dekreto komisijoje yra svetimšalių, siūlomo leksikono teksto reikia lietuviškai ir bent angliškai.

1. Okupacija (Occupation)

Veiksmas ar būvis, kai valstybė neteisėtai, jėga užima kitos valstybės teritoriją ir kraštą praranda savo suverenitetą, arba dalį savo teritorijos. Okupacija gali būti užkariavimo padarinys (pvz., Lenkijos karo įvykių 1920 m. užimtas Vilniaus kraštas; 1941 m. Vokietijos Reicho karinių pa-

Konservatorių ir krikščionių demokratų partijų vadovai susiausio mēm. pasirašė koalicijos sutartį. Iš kairės: Gediminas Vagnorius, Algirdas Saudargas, Vytautas Landsbergis ir Kazimieras Kuzminskas. Po koalicijos sutarties atnaujinimo tikimasi konstruktyvesnio darbo ir bendradarbiavimo. Nuotr. Eltos

jėgų užimta, SSR anksčiau okupuota Lietuva) arba ultimatumais bei kitokiomis priemonėmis spaudžiamam kraštui praradus suverenitetą (1940 m. SSSR ultimatumas Lietuvai ir po jo įvykęs neriboto skaičiaus kariuomenės įveidimas). Valdymas ir administravimas okupavusios valstybės vardu yra okupacijos požymiai. II pasaulinio karo eigoje ir po jo Lietuvą buvo okupavę: Sovietų Sąjunga 1940-1941 m.), Vokietijos Reichas (1941-1944 m.) ir vėl Sovietų Sąjunga (1944-1990 m.). Tarptautinės teisės požiūriu, okupacija yra nusikaltimas taikai ir laisvo apsisprendimo teisei.

O terminas *naudotas*: Lietuvos Gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatyme (1938, 1997.VI.5); Lietuvos Konstitucijos 3-cias straipsnis liečia okupacijos pažeidžiamą valstybės nepriklausomybę ir teritorinį vientisumą; (toliau suminėti keli kiti svarbesni įstatymai, valstybinius ar tarptautinius aktus.)

(Seka tekstas anglų kalboje.)

2. Rezistencija (Resistance)

Okupuoto krašto gyventojų priešinimasis okupantui, taip pat vadinamas pogrindžiu. Rezistencija gali būti vykdoma slapta, viešai, aktyviai ar pasyviai. Rezistencijos terminas paplito II pasaulinio karo metu, kai gen. Charles de Gaulle pavartojo tą žodį, iš Anglijos kalbėdamas Reicho užimtai Prancūzijai. Rezistencija turi savo siekius. Esminis Lietuvos rezistencijos tikslas buvo atstatyti Lietuvos nepriklausomybę. Tai buvo įvykdyta 1941.VI.23 d. Kaune paskelbtu sukilėlių vadovybės atsisakimu ir 1990.III.11 Vilniuje, Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios tarybos aktu. Rezistencijoje veikusių dabartinio Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus su bendrininkais leistas pogrindžio laikraštis „Jaunime, budėk!“

1944.I.15 Nr. 2/9 raše: „...lietuvių kovojo tiek prieš nacius, tiek prieš bolševikus. Ir vieni, ir kiti yra lietuvių priešai, kadangi jie kėsina į Lietuvos nepriklausomybę“. Visos kitos rezistencinės grupuotės, nors ir veikė Lietuvoje, bet nekovojo ar nedirbo nepriklausomos Lietuvos atstatymo tikslui, čia nusakytoje rezistencijos sąvokoje netelpa. Nors vienaip ar kitaip ir kenkė okupantui Lietuvoje, jos tačiau siekė kitų, nepriklausomybės atstatymui priešingų tikslų. Lietuvos rezistentais laikytini 1940-1941 m. pogrindžio ir 1941 m. sukilimo dalyviai; 1941-1944 m. prieš Reichą veikę lietuvių pogrindis; antrosios SSSR okupacijos metu veikę ginkluoti partizanai — miško broliai, vėliau disidentai ar pogrindžio spaudos darbuotojai ir t.t. Kadangi jie puoselėjo kitokių tikslus, rezistentais nebuvo Reicho okupacijos metu Lietuvos teritorijoje veikę sovietiniai partizanai (siekę vieno Lietuvos okupaciją pakeisti kita) lenkų Armija Krajowa daliniai (siekę išplėsti pokarinę Lenkijos teritoriją) ir t.t.

R. terminas vartotas...
(Tekstas anglų kalboje.)

3. Išvadavimas, išlaisvinimas (Liberation)

Laisvės atgavimo ir okupuoto krašto gyvenimo — okupacinių jėgų panaikinimo ar išvedimo veiksmas; laisvės netekusių asmenų grąžinimas ir laisvą būdą. Išvaduojami ar išvaduoja okupuoti kraštai, taip pat kaliniai — iš kalemų ar pan. aplinkos. Svetimų karinėmis ar kitokiomis priemonėmis įgyti teritoriniai laimėjimai dar nereiškia išvadavimo teritorijos gyventojams. 1940 m. SSSR Lietuvos neišvadavo, bet kraštą pirmą kartą okupavo; 1941 m. Reichas Lietuvos neišvadavo, bet sovietų okupaciją pakeitė kita;

panašiai 1944 m. SSSR Lietuvos neišvadavo.

I. terminas vartotas
(Tekstas anglų kalboje.)

Terminų standarto reikia prezidentinei nusikaltimų komisijai, jo reikia valdžios žinioje Vilniuje veikiančiam Lietuvos Gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro darbui, reikia prokuratūrai, Seimui, reikia mokyklų vadovėliams. Lietuvos padėtis karo kietijos okupuotų. Lietuva, naikino ir jai nusikalto ir vokiečių Reichas, ir Sovietų Sąjunga. Todėl lietuviškųjų interesų požiūriu, tiriant okupantų nusikaltimus, čia yra labai svarbus, savaip įtaigotų ar maigytų 1990 m. Nepriklausomybės Atstatymo akte ir Konstitucijoje užakcentuotus, svarbius istorinius reiškinis. Trumpas, esminių terminų leksikonas — tai vėtyklė, skirianti pelus nuo grūdų ir įgalinanti svarbius reikalus nuosekliai, su kraštu reikalingu įvalgumu, svarstyti.

BUTAI VĖL BRANGS

Nekilnojamojo turto specialistai teigia, kad standartinių butų kainos Vilniuje šiemet dar kils. Kaip rašo „Sostinė“, Vilniuje ir toliau labiausiai paklausus vieno ir dviejų kambarių butai. 1 kambario butas miegamuosiuose rajonuose dabar kainuoja nuo 64 iki 72 tūkst. litų, dviejų kambarių — 88-100 tūkst., 3 kambarių — 100-140 tūkst. litų.

Butų kainoms įtakos turi didėjančios statybų kainos. Prognozuojama, kad šiemet naujuose namuose 1 kvadratinio metro kaina bus ne mažesnė kaip 2 tūkst. litų.

Šių eilučių autorės žiniomis, ekspertai prognozuoja iki 30 proc. butų kainų šuolį šiais metais.

Tvirtas žingsnis geru keliu

Danutė Bindokienė

Rytų ir Vidurio Europos valstybių, kurioms po ilgų okupacijos dešimtmečių pavyko ištrūkti iš sovietijos užtvarų, noras kaip galima greičiau patekti į Europos Sąjungą ir NATO yra nesunkiai suprantamas. Nepaisant pasigirstančių nuomonių, kad pasirošimas šioms narystėms yra susietas su didelėmis išlaidomis ir tiesiog neįmanomomis įvykdyti sąlygomis, kad lešas, reikalingas tų sąlygų išpildymui galima panaudoti būtiesiems reikalingam, tiek Baltijos valstybės, tiek kiti kraštai, siekiantys narystės šiose organizacijose, nesiruošia atsisakyti savo sumanymų.

Pagaliau artėja data, kai pirmosios trim kandidatėms bus atvertos NATO durys: baltijos mėnesį įvyksiančioje 50 metų sukakties konferencijoje Vašingtone, šešiolika NATO valstybių ir savo gretas įjungs dar tris — Lenkiją, Čekų Respubliką ir Vengriją. Kol kas Rusija tebeprastuoja, tačiau, atrodo, norom nenorom nusileis. Pati didžioji užtvara bus pralaužta, tad už jos besirikiuojančioms kitoms valstybėms nušvis šiek tiek daugiau vilties ateityje pasekti tų trijų, laimingųjų pėdomis.

Šiomis dienomis Amerikoje lankosi Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas (vienas iš nedaugelio ministrų, priklausantių Lietuvos Krikščionių Demokratų partijai). Nors tai nėra A. Saudargo pirmoji kelionė į JAV, tačiau jo atvykimas šiuo metu yra tvirtas žingsnis geru keliu, naudingas ir Lietuvai, ir atstovaujama partijai.

Praėjusį penktadienį ministras Saudargas buvo Vašingtone, kur turėjo progos susitikti ir su Amerikos vyriausybės atstovais. Kai prieš maždaug metus buvo pasirašyta JAV-Baltijos valstybių chartija, vietinė amerikiečių žiniasklaida skyrė A. Saudargui nemažai dėmesio, nes jis teigiamai užsirekomendavo ir savo sklandžią anglų kalbą, ir gerai pristatytas Lietuvos reikalais. Jau tuomet buvo cituojami ministro pasisakymai apie Lietuvos pasirošimus NATO narystei ir pastangas kaip galima greičiau įsijungti į demokratinių Vakarų valstybių tarpą.

Šį kartą ministras Saudargas ne tik pakartojo ankstesnius pasisakymus, bet

ypač pabrėžė, kad Maskva — daugiausia protestuojanti del Baltijos valstybių narystės NATO — tikrai neturinti priezasties rūpintis. Jo nuomone, trijų pirmųjų naujų narių priėmimas turėtų gerokai nuslopinti Rusijos nepasitenkinimą. Jis taip pat paminėjo, kad opozicija NATO išpletimui rytų link nekyla iš demokratinės Rusijos, bet yra sovietinių laikų liekana, kuri ilgai vis tiek išnyks.

Svarbiausias dabar tikslas — kad NATO durys paliktų atviros naujoms narėms. Jei Lietuva, Latvija ir Estija nebus pakviestos kaip kandidatas balandžio mėnesio suvažiavime, tai svarbu, kad NATO plėtimasis nesibaigtų su Lenkija. Čekų Respublika ir Vengrija. Lietuva dedanti ypač daug pastangų paruošti savo kariuomenę, komunikacijos priemones ir išpildyti visas NATO narystės sąlygas. Lietuvos ir kitų Baltijos tautų narystė NATO yra būtina Europos taikos pastovumui.

Tačiau ministro Saudargo kelionė į JAV šiuo metu turi ir kitą teigiamą pusę — ryškesniam Krikščionių demokratų partijos įvaizdžio sukurimui. Užsienio lietuvių tarpe Lietuvos Krikščionių demokratų partija turi tvirtų rėmėjų, bet jų parama nebus labai veiksminga (nebet finansiniai), jeigu pati partija pasyviai laikysis, neskelbs savo idėjų, tikslų, iki paskutinės minutės atidėliojus pasirošimus būsimiems rinkimams, pasitenkindama antrai lietuvių ir toliau puoselėjama kažkokį menkavertiškumo kompleksą, galbūt užsilikusį iš sovietinių laikų, kai bet kas, susieta su krikščioniškumu, buvo laikomas nepageidaujamu elementu. Partijos tvirtybė neišplaukia iš jos vardo, bet iš ideologijos — ištikinimų, programos ir to, ką ji gali duoti savo tautai, savo nariams. Krikščionys demokratai kaip tik turėtų daugiau koncentruotis į savo partijos įvaizdžio sutvirtinimą, savimi pasitikejimą ir stiprių kandidatų ugdymą, kad būsimuose prezidento (ir Seimo) rinkimuose gautų ne tik gerai pasirodyti, bet ir laimėti.

Užsienio reikalų ministras A. Saudargas turi visas reikiamas gero politiko kvalifikacijas, tik jam reikėtų pasimokyti iš prez. Valdo Adamkaus, kaip bendrauti su eiliniaisiais žmonėmis ir įsigyti jų pasitikejimą.

ŠVIETIMAS ZARASŲ APSKRITYJE

PETRAS MATEKŪNAS

Nr.6

Tėsinys

Ateitininkų organizacija buvo viena didžiausių. Jai vadovavo gimnazijos kapelionas. Skautų draugovė Zarasų progimnazijoje buvo įsteigta 1923 m. Ji įsteigė ir vadovavo mokytojas Al. Urbonas. 1926 m. skautų d-vė, jam išvykus į Jurbarką, iširo, nes nebuvo kam vadovauti. Ją atgaivino Rokiškyje skautavę Jadvyga Drungaitė, P. Vaičius ir J. Prunskis. 1927 m. buvo įsteigtos dvi d-vės: Vytenio ir Birutės. Vytenio d-vei vadovavo Juozas Namajūnas, B. Griškevičius ir Leonardas Musteikis, o Birutės d-vei — Elena Drungaitė ir G. Poderytė. 1930 m. buvo įsteigtas ir vilkių būvis. Vėliau, veikiant tikrajai Zarasų gimnazijai, dar buvo įsteigta Kestucio

ir Gedimino d-vės ir 1936 m. skautų bei skautių tuntai. Skautų tuntui vadovavo mokytojas M. Belzakis ir gimnazijos direktorius Pranas Gipiškis, o skautiui — mokyt. E. Užauskaitė, B. Kesionaitė ir Pašilytė. (Iki 1936 m. Zarasų skautai ir skautės tuntų neturėjo. Jie buvo įjungti, iš pradžių į Rokiškio, o vėliau į Utenos tuntą.)

1928 m. pavasarį kapeliono kun. J. Gudonio ir J. Drungaitės pastangomis buvo įsteigtas LSRD skyrius. Į jį įstojo gimnazijos direktorius kun. dr. Jonas Steponavičius, mokytojas Jonas Valiukonis ir kiti. Pirmąją valdybą sudarė mokytojai J. Drungaitė (Degučių pradžios mokyklos mokytoja), O. Janusevičiūtė ir J. Valiukonis.

1931 m. Zarasų skautai-ės paminėjo savo penkerių metų veikimo sukaktį. Šioje sukaktį dalyvavo skautės ir skautai, atvykę autobusais iš Anykščių bei Utenos.

1933 m. skautai įsigijo laivą ir jį pavadino Dariaus-Girėno vardu. Jam vadovavo Mykolas Slapšys, J. Radzevičius, o miesto jaunuolių valčiai VI. Macijauskas.

1937 m. Zarasų skautės dalyvavo surengtoje rajoninėje stovykloje Dūkštynės miške prie Šventosios. Šioje stovykloje dalyvavo Anykščių, Giedraičių, Molėtų, Širvintų, Ukmergės ir Utenos skautės.

Kultūros būrelis buvo įsteigtas 1926 m. mokytojų kurso mokinį. Į Kultūros būrelį buvo priimami ir progimnazijos mokiniai. Jų šokis — „Švieskis ir šviesk“. Ideologiniu atžvilgiu buvo socialistinių pažiūrų. Veikė tik vienus mokslo metus. Jos globejas buvo mokytojas Albinas Arminas. Iš viso turėjo apie 30

narių.

Jaunosios Lietuvos ratelis buvo įsteigtas 1929 m. Ideologiniu atžvilgiu — tautiškas. Šokis — „Pro Patria“. Jo tikslas buvo ugdyti narius tautinėje, krikščioniškoje dorovėje ir mokslo pažangos dvasioje. Ratelio steigėjai buvo Povilas Ališauskas, Jonas Valiukėnas, Jonas Juodvalkis, Leopoldas Šileikis, Antanas Vasilaišius, Juozas Vadyšius ir Povilas Lukošius. Pirmąją valdybą sudarė: Jonas Valiukėnas — pirmininkas, Povilas Ališauskas — išdinininkas ir Leokadija Musteikytė — sekretorė. Ratelio globejas buvo mokytojas Petras Šuolys. Ratelyje buvo apie 20 narių. Per sveikas skaitydavo literatūrinius ir tautinėjus temomis paskaitas, kurias paruošdavo patys nariai. Buvo svarstomi kiti ratelio veiklos reikalai. Sveigos būdavo rengiamos kiekvieną sekmadienį. 1929 m. vasario mėn. ratelis „Azuolo“ klubo salėje pastatė vaidi-

nimą. Aktoriais buvo patys ratelio nariai. Iš gauto pelno buvo šelpiami neturintys ratelio nariai.

Jaunosios Lietuvos ratelis, kai Švietimo ministerija uždavė visas ideologines organizacijas, veikė slapta, kaip ir ateitininkai. Sveigas darydavo pas teismo antstolį Juozą Adamaitį, kuris gyveno miškininko Biliūno namuose, esančiuose Vilniaus ir Šiaulių gatvių kampe.

Vyresnių klasių mokiniai, kai užsidarė mokytojų kursai ir išnyko Kultūros būreliai, norėjo įsteigti „Šviesos“ d-ją. Jos steigėjai buvo Povilas Ališauskas, Juozas Vadyšius, Alfonsas Musteikis, Juozas Gaišas, Liudas Giedraitis, Antanas Puslys ir Jurgis Ribakovas. Jie pasirašė po prašymu ir jį padavė pedagogų tarybai. Bet jų prašymas buvo nepatenkintas. Svarbiausioji prašymo atmetimo priežastis, kaip vėliau paaiškėjo, buvo knygu siunta, kurią atsiuntė

Liūdai Giedraičiai iš JAV jo dėdė Paškevičius, žinomas komunistas. Zarasų saugumas tą siuntą konfiskavo ir perdavė Zarasų gimnazijos direktoriui kun. dr. J. Steponavičiui. Tos knygos buvo peržiūrėtos. Jose rasta, kad žodis Dievas išspausdintas mažąja raide, o knygu turinyje atspindėjo komunistinė dvasia. Direktoriui ir kitiems mokytojams, kurie peržiūrėjo šią literatūrą, kilo įtarimas, jog „Šviesos“ d-ja buvo steigiamas tam, kad po jos priedanga galima būtų skiepyti mokinių tarpe ateizmą ir komunistines idėjas.

Moksleivių šaulių būrys buvo įsteigtas 1928 m. Į jį įstojo 23 mokiniai. Šio būrio įsteigėjas ir globejas buvo mokytojas Jonas Valiukonis. Jam vadovavo mokinys K. Zarlekis. Buvo atliekami rūkiojimai ir kovos šoviniais šaudymo pratimai į taikinį, kurie įvykdavo 3 km nuo Zarasų m. žydu „Makabi“ futbolo aikštė-

Senovinis avilys Magunų kaime.

je, esančioje tarp plento ir Salako vieškelio. Taip pat dalyvavo ir rinktinės surengtuose šaulių būrių manevruose.

(Bus daugiau)

MES — LIETUVIAI IR MŪSŲ DAUG!

Tokia mintis vyravo mūsų krašto lietuviškųjų mokyklėlių kalėdinių programėlių pristatymo vakare — konkurse, kuris įvyko šių metų sausio 3 dieną Tilžės kultūros rūmuose.

Kultūros rūmai mus pasitiko penkių metrų aukščio papuosta egle, gražiomis dekoracijomis ir jaukia šiluma. Vaikaičiai, jų mokytojai atvyko į renginį iš įvairių krašto vietovių: Gumbinės, Stalupėnų, Pilkalnio, Lazdynų, Ragainės ir keleto šio rajono vietovių: Gastų, Kaukėnų, Linkūnų, na ir, žinoma, miesto šeimnininkai tilžiškiai.

Vaikečiai dainavo, deklamavo, vaidino, grojo ir šoko visi — nuo mažiausiųjų Tilžės lietuviškųjų vaikų darželio grupės pabirčių iki merginų iš Gumbinės. O mūsų buvo tikrai nemazai. Vien mūsų krašto jaunųjų lietuvių buvo daugiau nei du šimtai, o kur dar jų mokytojai, tėveliai ir seneliai. Tada didžiuliose rūmuose buvo ankštoka. Muzikantai jau buvo įkaitinę ir padus, ir skruostus, kai pasirodė taip lauktas Kalėdų senelis (ė) — Onutė Ambutienė — su dovanų maišu, sveriančiu bent porą šimtų kilogramų (maišą teko vilkti, nes panešti neįstengė). Tada kartu su Seneliu ir Snieguole visi dar pažaidė lietuvių liaudies žaidimus ir atėjo tos lauktos minutės, kai kiekviena mokyklėlė rodė ką išmokė. Deja, jau programos pradžioje sugedo garsinimo aparatai ir mažieji savo pasirodymus kiek sutrumpinę, pristatė ne scenoje, o draugų rate, betarpiškai įtraukdami į žaidimą, dainelę ir šokių gretą stovinčius. Taip improvizuotai ir kiek nevaldomai vyko visas vakaras. Bet vaikams patiko bendrauti, žaisti ir buvo gera, kad nereikėjo keletą valandų

būti prikaustytiems prie kėdžių, o buvo kuo geriausias galimybės šėlti ir gera nuotai — užkirsti savo bendraamžius.

Ilgam atmintyje išliks gražūs lietuviški vaikų pasirodymai, kurie buvo nuostabi ir dainelės sugraudino ne vieną pagyvenusį mūsų tautietį. Tilžiškius paruošė auklėtoja Regina Kopkova. Po Tilžės mažųjų pasirodė kiek didesni Ragainės lietuviškųjų pradinėjų klasių mokiniai. Juos dainelė, eilėraščių mokė ir šventinį montazą parėngė Jonas Glinskis ir Lina Ambarcumian. Gumbinės merginos dainavo ir šoko, joms talkino „Nadruvos“ ansamblio vadovė Elena Galdikienė. Stalupėniškiai atvyko su mokytoju Arūnu Urbaiciu, Pilkalnio mažuosius lietuviškai išmokė mokytojas Anatolijus Galčevskis. Lazdynų „Šešupe“ dainavo, grojo ir pasakojo linksmas istorijas, jų mokytoja Aldona Strojėva, bet ir muzikos, etnokultūros ir choreografijos pagrindų. Gastų mažieji atvyko su mokytoja Nijole Gimbutiene ir draugijos vadovais. Šio rajono Kaukėnų lietuvių kusus eilėraščių ir dainelėlių išmokė mokytoja Irena Šapalėnė. Linkūniškius Tilžėje pasitiko jau daugelį metų mūsų kraštui atidavusi mokytoja Stasė Rumbaitienė. Gera buvo klausytis Tilžės „Pamunelio“ mergaičių, kurioms akompanavo mokytoja Evelina Norkienė. Kultūros draugijos „Birutė“ lietuvių mokyklėlės vaikai prieš savo bendramiškį jautėsi labai laisvai ir buvo linkę nuoširdžiai bendrauti. „Birutėčių“ paruošė šios lietuviškos draugijos pirmininkė ir mokytoja Danutė Norušaitė. Jų paruoštas

Tilžės lietuviškųjų vaikų darželio mokinukai su mokytoja Regina Kopkova pasirodė ką darytėje išmoko.

pasveikinimas padvelkė laisvę. Gražią programėlę šventės dalyviams pristatė Tilžės 8-osios vidurinės mokyklos lietuvių kalbos ir etnokultūros fakultatyvo auklėtiniai, juos paruošė mokytoja Elžbieta Gričienė. Dekojame mokytojom Danutei Saudargienei (Tilžės Katalikų parapijos sekmadieninė mokykla), Virginijai Norkevičiūtei (Joneikiškių lietuvių kalbos fakultatyvas), Aldonai Bursteikienei (Lankūniškių lietuvių kalbos ir etnokultūros fakultatyvas) už dalyvavimą Kalėdų šventėje.

Po nuotaikingų pasirodymų sužibo bengališkos ugnelės. Nuostabus reginys buvo šventės ugnies dalinimasis vienas kitam, ugnelės sužibėdavo vis kitose mažose rankutėse. Su ugnelėmis šokome ir dainavome. Po to Kalėdų senelis pakvietė vaikučius už bendro šventinio stalo, ant kurio buvo gausu gardumynų, kurių kai kurie vaikučiai jau seniai ne-regėjo (nepamirškime mūsų krašto varganos būklės ir visiško finansinio žlugimo). Stalą ruošė darbščios Tilžės Vydūno lietuvių draugijos moterų rankos. Dekojame Janinai Budrienei ir Genutei Al-

gazinai, kurios padėjo su-ruošti vaikučiams šią nuostabią šventę. Iš šventės, truskios daugiau nei keturias valandas, vaikučiai parsivežė dovanėles, lietuviškų laikraščių, žurnalų, knygelių. Ši šventė tapo skambiausiu paramos Karaliaučiaus kraštui akordu. Dėkingi esame Lietuvos žmonėms, kurie padėjo mūsų mokykloms maistu, drabužiais ir knygelėmis.

Karaliaučiaus krašto lietuvių ypač svarbu tai, kad į šią kalėdinę — naujametinę šventę pirmą kartą lietuviškos veiklos istorijoje susirinko tiek mažųjų mūsų krašto lietuvių, tai istorinis įvykis Prūsijoje. Bet to istorinio įvykio nebūtų buvę, jei ne Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos Čikagoje (JAV) finansinė parama, kurią suruošė mūsų

jaunųjų lietuvių nuostabus mecenatas Vilius Algirdas Trumpjonas. Už JAV lietuvių surinktas lėšas, pasitarę su rėmėjais, pratęsimė paramos Karaliaučiaus krašto mažiųjų lietuvių buvimą. Kadangi į šventę neatvyko Karaliaučiaus miesto atstovai, tai už likutines lėšas, pasitarę su rėmėjais, pratęsimė paramos Karaliaučiaus krašto mažiųjų lietuvių buvimą.

Kadangi į šventę neatvyko Karaliaučiaus miesto atstovai, tai už likutines lėšas, pasitarę su rėmėjais, pratęsimė paramos Karaliaučiaus krašto mažiųjų lietuvių buvimą. Kadangi į šventę neatvyko Karaliaučiaus miesto atstovai, tai už likutines lėšas, pasitarę su rėmėjais, pratęsimė paramos Karaliaučiaus krašto mažiųjų lietuvių buvimą.

Sigitas Šamborskis
Karaliaučiaus srities lietuvių bendruomenės pirmininkas

MES PRIE SPINDINČIŲ EGLIČIŲ

Tarpukalėdis. Kalėdų senelis jau seniai keliauja per Lietuvą ir pagaliau pasiekė Done-laičio išbraidyta Karaliaučiaus krašto žemę — Mažąją Lietuvą. Gruodžio 28-ąją dieną Tilžės Kristaus Prisikėlimo bažnyčioje į šventingą priėmė šios bažnyčios šeimnininkas kunigas Andrius Eidintas, čia įsikūrusios sekmadieninės mokyklos mokytoja Danutė Saudargienė su savo mokiniais ir čia sugužėję būdvičiai, Kraupiškio vidurinių, Lenkvičių pagrindinės mokyklų mokytojos Emilija Bukontienė, Aldona Bursteikiene ir šių eilučių autorė su savo mokiniais. Susidarė gražus būrys Mažosios Lietuvos vaikų, besimokančių lietuvių kalbos vietos mokyklose, atvažiuvo svečių ir iš Tauragės: MKC šokėjai su vadove Birute Sagatauskiene, Tauragės „Šaltinio“ vidurinės mokyklos mergaičių vokalinis kvartetas.

Ir linksminosi vaikai, ir džiaugėsi, atsidūrę tokioje neįprastoje, erdvoje patalpoje. Bažnyčioje tieskė, kibirkščiavo gražuolė eglė, prie kurios mokiniai deklamavo eilėraščius, minė mįsles, dainavo, šoko ir žaidė. Vikrus, įraudęs Kalėdų senelis sakėsi atvežęs mūsų vaikams lauktuvių, kurių įdavė Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas. PLB lituanistinio švietimo komisijos pirmininkė Regina Kucienė rašo: „Kristaus Gimimo šventės proga tegul vargo spaudžiami vaikai trumpam pasidžiaugia kartu su viso pasaulio vaikais, kurie sutinka Kodikėlio užgimimą šiltuose namuose, apsupti tėvų bei artimųjų“, perduodama Lietuvių fondo kalėdines lauktuves Karaliaučiaus krašto vaikams.

O lauktuves buvo tikrai geros. Duok Dieve, stiprybės ir sveikatos tokiems žmonėms, kurie pagalvoja ir apie mažutėlius. Tokių žmonių dėka mes galėjome suvežti čia savo vaikus iš nuosilaušiusių Ragainės apylinkės mokyklų, galėjome

juos pavaišinti kalėdiniais skanumynais, pagirdyti Lietuvos laukų žolėmis kvepiančia arbata, pabūti prie bendro stalo. Gal kaip tik toks bendravimas ir padeda itin ryškiai pajusti: visi esame Lietuvos vaikai, glaudžiamės po bendrą stogą, dalijamės jos duona.

Buvo ir kitokių malonių staigmenų: kunigas Andrius, apsiginklavęs filmavimo apa-

Lazdynų lietuviškos mokyklėlės dainininkai su mokytoja Aldona Strojėva.

Tilžėje, kalėdinėje lietuviškųjų mokyklėlių šventėje pasirodė ir Gastų mokyklėlės mokiniai su mokytoja Nijole Gimbutiene.

Tilžės teatro rūmuose kalėdinėje lietuviškųjų mokyklėlių pasirodyme gausiai susirinko vaikai, jų tėveliai ir mokytojai.

Tilžės teatro rūmuose Karaliaučiaus krašto lietuviškųjų mokyklėlių vaikų kalėdinėje susibūrimo Lazdynų jaunųjų skudutininkai groja savo pačių išdžiuotais skudučiais.

SKELBIMAI

IVAIRŲS

ELEKTROS
[VEDIMAI — PATAISYMAI]
Turis Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 96th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-9854

STASYS CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūšių, vonių ir
virtuvų įrengimas; priestatai;
keramikos plytelės, "sidings",
"soffits", "decks", "gutters", plokšti
ir "shingle" stogai; cementas,
dažymas. Turis darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912.

Puikus kambarys, sveikas
maistas, mielaširdinga priežiūra.
Jeigu jums to reikia,
paskambinkite Apolonijai,
tel. 708-387-2067

RIVERDALE AUTOMOTIVE
Padėsimė parduoti, suremontuoti arba
pigiai nusipirkti automobilį mūsų aikštelėje
arba auto-varžytinėse. Padėsimė perregistuoti
automobilį, motociklą ar komercinę siuntą
į Lietuvą. Reikalingas skardininkas.
Tel. 708-281-4586.

Washington, D.C. lietuvių savininko
„landscaping“ kompanija ieško 2
darbininkų. Pradinė alga \$6.00 į val.
Vieta gyvenoti bus parpišta už \$130 į
mėn. vienam asmeniui. Reikia turėti
darbo leidimą. Kreiptis: Alex, tel. 202-
244-2373.

Ieškome subrendusios lietuviškos
moters vaikų priežiūrai
Detroit, MI. Turėtų mokėti
vairuoti mašiną ir sugebėti
susikalbėti angliškai.
Tel.: 773-434-0298.

NEKILNOJAMO TURTO

GREIT PARDUODA

RE/MAX
REALTORS
(773) 586-5969
(708) 425-7160

RIMAS LSTANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

ALANTA FINANCIAL CORP.
3240 N. PULASKI RD.
CHICAGO, IL

- Ieškote automobilio?**
- padėsimė pigiai nusipirkti iš varžytinių;
 - maži mėnesiniai mokesčiai, norint pirt išsimokėjimui;
 - nėra kredito istorijos? Ne problema!
 - automobilių draudimas geriausiomis sąlygomis.
- Kreiptis:
Arūnas, tel. 773-205-7702.

Reikalingi darbininkai
statybos darbams —
„siding“.
Tel. 708-728-0208

Vid. amžiaus moteris ieško
darbo. Gali prižiūrėti vaikus,
ligonius, gaminti valgi ir gyventi
kartu. Skambinti Danai,
tel. 773-735-8817.

Susukėte senatvės, kuri kelia
jums daug rūpesčių? Nenusimin-
kite, visas problemas jūs lengvai
išspręsite, apsigyvenę Apolonijos
namuose. Persikraustyti padėsimė.
Apolonijos tel. 708-387-2067.

Zenona Jurevičiūtė

Išengėme į paskutiniuosius XX amžiaus metus — nedaug teliko iki 2000-ųjų... Tas amžius susikirtimas natūraliai baigina, versdamas sureikšminti gal ir ne visai reikšmingus dalykus. Kas yra tie 2000-ieji metai? Tai nuliniai metai. Klausimas: juk neprasideda pirmieji metai, kai eina nuliniai metai? Vadinasi, ir XXI amžius prasidės ne 2000-aisiais, bet 2001-aisiais. Štai čia yra mįslė: Žmogus savo gyvenime nulių metų neturi. Jam gimus, iš karto prasideda pirmieji metai. Tuo tarpu 2000 yra tarplankis. Gal todėl, pasitinkant tuos nulinius metus, gimsta netikrumo net baimės jausmas?

Gerai žinoma, kad Žemės rutulys vis dar sukasi, bet sukasi jis ne taip greitai kaip anksčiau, mūsų senutė planeta nesėja, šiemet vėl sekunde atsiliko. 1998-ųjų gruodžio 31-osios naktį būta stebuklo: atominiai laikrodžiai sustojo ir visą sekundę laukė, kol pavargusi Žemė nešė mus į 1999-uosius. Neramu pagalvojus, kad nuo 1972 metų tai buvo jau 22 tikta sekundė...

Baugoka, kai „New Age“ pranašas Edgaras Cayce tikina, neva pradėjęs tirti Šiaurės ir Pietų ašigalių sukels pasaulinį potvynį ir žemės drebjimus, o buvęs „Wall Street Journal“ reporteris Michael Drosnin savo knygoje „Biblijos kodas“, naudodamas Toros kompiuterinę analizę, 2000 pranašauja trečiojo pasaulinio karo pradžią.

Krūpčioti privertia ir futurologų garsinantis klausimai: ar pajėgs Žemė išmaitinti 6,35 milijardo žmonių, kurie gyvens 2000 metais, ar pakaks geriamojo vandens augantiems miestams, ar nesibaigs materialiniai išteklių, kai esamam gyvenimo lygiui išlaikyti reikės išieškoti keturis kartus daugiau energijos, negu per visą pasaulio istoriją, galop, kur bus padėta per 50 tūkstančių atominių bombų, tebesaugomų sandėliuose?

Visai šiuo metu tampa paskaitas amerikiečių profesorius Vlačiu Ionescu mintis. Remdamasis XVI amžiaus prancūzų astrologo ir gydytojo Nostradamus pranašystėmis, jis teigia, kad ateinančiame amžiuje pasaulio laukia siaubingi išmėginimai: Europą užplūs musulmonų ordos, jas nugalės naujasis Prancūzijos karalius, smuks Amerikos ekonominė galybė, po komunistinio pučo iš Italijos bus išvarytas popiežius, — nieko, nieko optimistiško žmonijos lemtyje!

Gana pakaks. Neprašėme laukti pasaulio pabaigos. Iš-tarkime „ne“ — juodoms astrologinėms pranašystėms ir prietarams, kurie kelia baimę, atimdami džiaugsmą ir viltį. Iš-tarkime „taip“ — visiems geriems darbams, sumanymams, kūriniams ieškojimo ir atradimams. Nus-kaidrėkime!

1998-ųjų gruodžio 31 d. pusiaunakty Vilniaus rotušės frontone buvo įžiebtas specialus elektroninis laikrodis. Nuo tos akimirkos jis pradėjo skaičiuoti laiką, rodydamas, kiek dienų, valandų, minučių ir sekundžių liko iki 2000 metų. Pavadiname jį Viltingos ateities laikrodžiu.

Šiauliečiai trečiąjį tūkstantmetį sutiks pasodindami 2,000 medelių ir pastatydami paminklą aušrininkams.

Kauniečiai paminėjo Lietuvos dailininkų sąjungos, Mikalojaus Konstantino Čiurlionio galeriją Kaune ir Čikagoje įkūrė, profesorius, dailininko Adomo Varno 120-ąsias gimimo metines.

A. Varno įkurtosios Čiurlionio galerijos Jaunimo centre

ilgametiai pasišventėliai 2000 pasitinka labai patraukliu su-manymu. Kai kurie ateities spėjikai (skamba lietuviškai nei futurologai?) naująjį tūk-santmetį mano būsiant išmin-ties ir dvasingumo amžiumi. Atrodo, kad tai suprasdami JC Čiurlionio galerijos direk-torius Algis Jonušas, dailininkė Magdalena Stankū-nienė, Halina Molėjienė ir Daiva Karuzaitė, norėdami paminėti, prisiminti ir priminti per paskutinius penkias-dešimt XX amžiaus metų vy-kusias parodas ir jose daly-vavusius menininkus, ruošia trijų parodų ciklą.

Pirmosios parodos, kuri prasi-dės vasario 12 d., metu ma-tysime turimus kolekcijs dailininkų, jau nesančių mū-sų tarpe, darbus. Tai karta, prieš pusę amžiaus buvusi vie-na pagrindinių jėgų ir Lietu-vos gyvenime. Šią parodą ku-ruoja dailininkė M. Stankū-nienė.

Gegužės 14 d. susitiksime su dailininkais, jau ruošusiais parodas galerijoje, matysime esančius kolekcijs bei nau-jiausius jų darbus. Šios paro-dos kuratorė — Daiva Ka-ruzaitė. Dailininkai, ruošę pa-rodas po 1990-ųjų, savo kū-riniais galės rodyti rugsėjo 24 d. Galerijos kolekcijs jėgų darbų nėra, tad bus tikrai žingeidu pamatyti jaunesnės kartos vietinių ir iš Lietuvos atvyku-sių menininkų darbus. Šia, manykim, gausią parodą ku-ruos dailininkės Rasa Sut-kutė, Danutė Turlaitė, Aldona Jurskutė, Ula Juškutė.

Pirmosios parodos katalogas jau atiduotas spausdinti. Visi parodoje busiantys darbai ras savo vietą leidinio puslapiuose, dar kartą primindami mums iškiliuosius dailininkus, kurie ir išievojė išau-gojo bei plėtojo esminius me-nininius pasaulėjautos bruožus, ryšius su gyvybingomis lietu-vių tautodailės tradicijomis.

JC Čiurlionio galerija jau dabar nuširdžiai dėkinga Lie-tuvių fondui, be kurio pagal-bos šiam geram ir prasmin-gam sumanymui nebūtų buvę lemta išsipildyti. Nei amžių sandūroje, nei vėliau.

Nors viltingas Ateities laik-rodis tikisi Lietuvos sostinės rotušėje, bet ir čia, už Atlanto, būsiamasis laikas nuteikia viltingai. Yra ko laukti, tik kiek-vienas pagal savo prigimtį tu-rime susitelkti darbui, retsy-kiais prisimindami vilties pra-našo Antano Maceinos zo-

Lietuvos Vėtyčių ruošiamo pokylio komitetas. Pirmoje eilėje iš kairės: Faustas Strolia, Evelyn Ozelis, Rob Martin (pirmininkas), Aušra Padalino (pirmininke), tėvas Zakarauskas, Aldona Brazis (pirmininke), Algirdas Brazis, Elie Kaspulis. Antroje eilėje iš kairės: Julie Zakarka, Mickey Petrošius, Frank Zapolis, Theresa Strolia, Peter Zanztis, Diann Martin, Bruce Neberieza, Bernice Neberieza, Mary Kinčius.

RENGINIAI ČIKAGOJE

1999 METAI

VASARIO MĖN.

3 d., trečiadienį — Paskai-ta-diskusija apie viduramžių Lietuvą, 7 v.v. Balzeko lietu-vių kultūros muziejuje.

7 d., sekmadienį — Tre-čioji muzikos popietė — „Romantinės miniatiūros“, 3 val. p.p. Lietuvių dailės mu-ziejuje, PLC, Lemonte.

— Tradicinis 39-sis metinis „Lietuvos prisiminimų“ poky-lis Martinique didž. salėje, Evergreen Park, IL. Rengia Lietuvos Vėtyčių JAV Vidurio apygardos valdyba.

— Lietuvos Nepriklauso-

džius: „Viltis yra susieta su žmogiškosios būtybės buvimi-mu laike. Pergvėndamas lai-ką, o tuo pačiu ir savo būvimą kaip einantį iš ateities į pra-eitį, žmogus visada laukia. Vis dėl to šį laukimą reikia su-prasti ne kaip paprastą laiko slinkimą, kurio turinys esame abejingi, bet kaip tokią laiko slinkimą, kurios turinys mums yra itin svarbus ir ver-tingas... Tik tada, kai ateities artėjimas liečia mus pačius ir kai šio artėjimo laukiame kaip vertybės, tik tada jo laukiame su viltimi, kad ateis ne tik pats laikas, bet kad jis ateis nešinas ta vertybe, kuri mums rūpi“.

Aldona Jurskutė

BŪKIME PAŽISTAMI MES ESAME JŪSŲ DRAUGAS

Susipažinimui vieną mėnesį siūsiame jums ar jūsų pažistamiems DRAUGĄ nemokamai.

□ Aš noriu susipažinti su DRAUGO dienraščiu.

□ Aš siūlau susipažinimui siūsti nemokamai DRAUGĄ vienam mėnesiui šiam asmeniui:

Vardas/pavardė _____

Adresas _____

Zip _____

Telefonas: _____

Skaitytojai, pasiūlykite DRAUGĄ savo vaikams, drau-gams, ir pažistamiems, kurie dar jo neskaity.

DRAUGAS
4545 W 63 STREET
CHICAGO, IL 60629

Administratorius
Valentinas Krumpis

SPALIO MĖN.

2 d., šeštadienį — Lietu-vos Dukterų dr-jos metinis pokylis Jaunimo centro didž. salėje.

3 d., sekmadienį — Lietu-vos himno autoriaus Vinco Kudirkos 100 metų sukakties minėjimas Jaunimo centre. Rengia LB Kultūros taryba.

— Šakietų klubo Derliaus šventė Šaulių namuose.

9 d., šeštadienį — Lietuvos Vėtyčių 75 m. jubiliejinė šventė Šv. M. Marijos Gimimo pa-rapijos salėje, Marquette Parke.

10 d., sekmadienį — Či-kagos ir apylinkių Nekalto Prasidėjimo M. Marijos vienuolijos seselių remėjų metinė šventė-vakarienė. 3 val.p.p. šv. Mišios Tėvų jezuitų kop-lyčioje; 4 v.p.p. vakarienė ir meninė programa Jaunimo centro didž. salėje.

— Pabendravimo pietus 12 val. PLC salėje, Lemonte, ren-gia Pal. J. Matulaučio misija.

17 d., sekmadienį — LB Kultūros tarybos premijų šventė Jaunimo centre.

21 d., ketvirtadienį — Či-kagos Venezuelos lietuvių dr-jos pusmetinis narių susirinki-mas 1 v.p.p. Šaulių namuose.

24 d., sekmadienį — Za-rasų klubo „Krintančių lapų“ gegužinė Šaulių namuose.

LAPKRIČIO MĖN.

4 d., ketvirtadienį — Za-rasų klubo metinis narių susi-rinkimas Šaulių namuose.

7 d., sekmadienį — Tilžės Akto paskelbimo sukakties minėjimas 2 v.p.p. Šaulių na-muose. Rengia Mažosios Lie-tuvos Rezistencijos sąjūdis, dalyvaujant šauliams, ramo-vėnams ir visuomenėi.

— Arvydo ir Nelės Paltinų koncertas 3 v.p.p. Jaunimo centre. Ruošia Amerikos Lie-tuvių radijas.

28 d., sekmadienį — „Draugo“ didysis koncertas Maria mokyklos auditorijoje.

* Lietuva, Latvija ir

Baltarusija trišalė sutarti-mi įkūrė euronregioną „Ezerų kraštas“. Kiekviena valstybė paskyrė savo atstovus į kul-tūros, sporto, socialinių reika-lų, švietimo bei turizmo darbo grupes minėtų sričių proble-moms spręsti. Remiantis ben-draja Europos konvencija dėl bendradarbiavimo tarp sienų, savivaldybės gali sudaryti pa-našias bendradarbiavimo su-tartis. „Ezerų kraštas“ — jau trečiasis euronregionas, įkurtas Lietuvoje. Pirmasis yra pava-dintas „Nemunu“, jam pri-klauso Lietuva, Lenkija ir Bal-tarusija. Antrasis — „Baltija“ jungia Lietuvą, Latviją, Šve-diją, Rusiją, Lenkiją ir Daniją.

16 d., sekmadienį — Lie-tuvos Dukterų dr-jos 40 metų veiklos sukakties minėjimas: 3v.p.p. šv. Mišios Tėvų Jezui-tų koplyčioje; 4 v.p.p. akade-mija ir meninė programa Jaunimo centro didž. salėje.

— Čikagos Venezuelos lietu-vių dr-jos gegužinė Šaulių na-muose. Pradžia 12 val. dieną.

21 d., penktadienį — Poe-zijos diena Jaunimo centre. Rengia LB Kultūros taryba.

22 d., šeštadienį — Poezijos diena Lietuvių dailės mu-ziejuje, PLC, Lemonte. Rengia LB Kultūros taryba.

23 d., sekmadienį — JAV LB Brighton Parko v-bos 11:30 v.r. ruošiami pietūs Ma-rijos Nekalto Prasidėjimo pa-rapijos mokyklos salėje, 4420 S. Fairfield Ave.

— Zarasų klubo gegužinė Šaulių namuose.

BIRŽELIO MĖN.

6 d., sekmadienį — Jau-nųjų talentų popietė Jaunimo centre. Rengia LB Kultūros taryba.

— Ateitininkų Šeimos šven-tė ir gegužinė Ateitininkų na-muose, Lemonte.

27 d., sekmadienį — Pen-sininkų s-gos gegužinė Šaulių namuose.

LIEPOS MĖN.

4 d., sekmadienį — Lietu-vos Vėtyčių Vidurio Vakarų apy-gardos metinė gegužinė PLC, Lemonte. Pradžia 12 val.

RUGPJŪČIO MĖN.

3 d., antradienį — Suval-kiečių klubo pusmetinis susi-rinkimas Šaulių namuose.

15 d., sekmadienį — Su-valkiečių klubo gegužinė Šau-lių namuose.

— JAV LB Vidurio Vakarų apygardos gegužinė PLC, Le-monte. Pradžia 12 val.

22 d., sekmadienį — „Draugo“ metinė gegužinė Marjono vienuolyno sodelyje.

29 d., sekmadienį — Illi-nois Lietuvos respublikonų ly-gos metinė gegužinė PLC, Le-monte. Pradžia 12 val.

RUGSĖJO MĖN.

19 d., sekmadienį — Vil-helmo Čepinskio ir jo tėvų koncertas Jaunimo centre.

21 d., antradienį — Ša-kiečių klubo pusmetinis susi-rinkimas Šaulių namuose.

25 d., šeštadienį — Lithu-anian Mercy Lift metinė lešų telkimo vakarienė „Stebuklų kelionė“ ruošia „Yvette Wintergarden“, 311 S. Walker Drive, Čikagoje.

26 d., sekmadienį — „Draugo“ jubiliejinis pokylis Martinique salėje.

A.†A.

DR. JANEI ŽUKAITEI GLIAUDELIENEI

mirus, reiškiamė gilią užuojautą seseriai ALEKSANDRAI ir svainiui JONUI ŠVARAMS, svainei TEKLEI ŽUKIENEI bei jų šeimoms ir kartų liūdimė.

Jadvyga Stravinskienė
Rimantas ir Rita Penčylai

GAVENIOS REKOLEKCIJOS PUTNAME

Vėl artinasi Gavenia - šventas laikotarpis, skirtas maldai, Kristaus Kankios apmestymui ir atgailai. Nek. Pr. Marijos seserų vienuolyno Putname Gavenios rekolekcijos š.m. kovo 19 - 21 dd.

Pravęs svečias iš Lietuvos, Kunigas Antanas Lapė, kuris šiuo metu studijuoja Washington DC.

Rekolekcijos prasidės penktadienį, kovo 19 d., 8:00 v. vakare, ir baigsis pietumis sekmadienį, kovo 21 d. Jei kam nors sąlygos neleidžia dalyvauti pilną savaitę, galima įsijungti vieną dieną, šeštadienį, kovo 20 d. - prasidės 9:00 v. ryte. Pilnas savaitgališ - \$ 80.00 (nuo penktad. vakaro iki sekmad. pietų). Viena pilna diena (be nakvyinės) - \$ 25.00.

VISI KVIEČIAM! Apie savo dalyvavimą pranešti iki kovo 15 d., kartu su \$25.00 įmokėjimu, užtikrinant rezervuotą vietą, arba skambinti 860-928-7956.

Nuotr. Vytauto Gestauto

10 v.r. šv. Mišios už žuvusius ir mirusius lietuvių karo la-kūnus. Po Mišių Čiurlionio ga-lerijoje gen. A. Gustaičio gy-venimo ir darbų parodos ati-darymas. Po minėjimo JC kavinėje filmo „AMBO“ rody-mas.

27 d., sekmadienį — Šv. Rašto sutiktuves Lietuvių dai-lės muziejuje, Pasaulio lietu-vių centre, Lemonte. Ruošia „Draugas“.

28 d., Verbu sekmadienį — Religinis koncertas Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marquette Parke, 3v.p.p. Koncertą atliks para-pijos choras, vadovaujamas muz. Antano Lino.

BALANDŽIO MĖN.

11 d., sekmadienį — Čikagos Venezuelos lietuvių dr-jos narių metinis susirinki-mas 1 v.p.p. Šaulių namuose.

— Panevėžiečių klubo narių susirinkimas Jaunimo centre. Pradžia 12 val.

17 d., šeštadienį — Mar-quette Parko Lietuvių namų savininkų draugijos 60 metų veiklos sukakties minėjimas ir vakarienė Šv. M. Marijos Gi-mimo parapijos salėje.

— Dail. Irenos Raulinaitie-nės (iš Kalifornijos) parodos atidarymas Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte.

18 d., sekmadienį — Bizet „CARMEN“ opera Morton au-ditorijoje, Cicero, IL. 3 val. p.p. Stato Lietuvių opera.

24 d., šeštadienį — Zarasų klubo pusmetinis narių susi-rinkimas Šaulių namuose.

— Žurnalo „Pensininkas“ 15 m. sukaktuvinė šventė 6 v.v. „Seklyčioje“. Rengia JAV LB Soc. reikalų taryba.

25 d., sekmadienį — Ope-ros koncertas (pooperinis) 3 v. p.p. Jaunimo centre, Čikagoje.

GEGUŽĖS MĖN.

2 d., sekmadienį — „Laiš-kai lietuviams“ žurnalo meti-nė šventė Jaunimo centre.

— Ketvirtoji muzikos po-pietė — „Fortepijoniniai due-tai“ 1 val.p.p. Lietuvių dailės muziejuje, PLC, Lemonte.

8 d., šeštadienį — Ansam-blio „Kanklės“ koncertas 6:30 v.v. Jaunimo centre. Rengia LB Kultūros taryba.

— JAV Vidurio Vakarų apy-gardos rajoninis suvažiavimas 9 v.r. „Bočių“ menėje, Le-monte.

9 d., sekmadienį — „Ma-ma, Tau“ pietus 12 val. PLC salėje, Lemonte, rengia Pal. J. Matulaučio misija.

15 d., šeštadienį — „Gran-dies“ jaunimo tautinio ansam-blio 40 metų veiklos sukaktu-vinis pokylis Willowbrook po-kylių salėje, Willow Springs, IL. Pradžia 6 v.v.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Inž. Algirdas Stepaitis vasario 7 d., 12 val. skaitys pasikaitą Cicero Šv. Antano parapijos salėje. Vasario 16-osios dienos minėjime. Šventės pradžia 11 val. r. Mišiomis Šv. Antano bažnyčioje. Jas aukos kun. Kęstutis Trimakas. Mišių metu giedos sol. G. Nedveckienė ir muz. Marius Prapuolenis vadovaujamas parapijos choras. „Klaipėdos“ jūrų šaulių kuopa šiose iškilnėse dalyvaus su vėliavomis. Po Mišių parapijos salėje akademine dalis.

Meninę dalį atliks merginų vokalinis ansamblis, kuriame sol. Giedrė Nedveckienė irgi dalyvauja. Šio ansamblio vadovas muz. Rikardas Sokas. LB ir ALT Cicero skyriaus valdybos rengėjai maloniai kviečia Cicero ir apylinkių lietuvių dalyvauti šiame pamėnėjime. Bus ir vaišės.

Šv. Kazimiero seserys kviečia visus dalyvauti Mišiose jų vienuolyne šeštadienį, vasario 6 d., 9:30 val. r., meldžiant Viešpatį, kad Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Mišias aukos kun. Rimas Gudelis (Mišios bus lietuviškai).

Daumanto-Dielininkai jaunųjų ateitininkų kuopos susirinkimas sekmadienį, vasario 7 d., 10:15 v.r. Ateitininkų namuose vyks pasibaišas vaikams skirtoms šv. Mišioms Pal. Jurgio Matulio misijoje. Mišios vyks 9 v.r. Jaunūčiai ir jų tėveliai raginami tose Mišiose dalyvauti. Švęsimė Užgavėnių linksmybų. Uniformų nedėvime, bet kiekvienas atsinešame savo sukurtą įdomią kaukę. Visi dalyvaus.

SKELBIMAI

• **Maksiminas Karaška**, Fredericksburg, VA, globojamam našlaičiui atsiuntė metinį mokslinį \$180. Pratesimus našlaičių globai kitiems metams atsiuntė: Aldona Kamantas, Downers Grove, IL, Fred Daniel, Maspeth, NY, George Dereška, Lyndhurst, OH. Dekojame! „Lietuvos našlaičių globos“ komitetas, 2711 West 71st St., Chicago IL 60629. (sk.)

• **Lietuvos našlaičių gerieji rėmėjai** aukoja: Joanas ir Rima Bačanskai, Pompano Beach, FL - \$500, Česlovas Masaitis, Thomson Conn. - \$400, Algimantas A. Sivilas, Medway, MA - \$300, Gražina Budrytė, Chicago, IL - \$200, Valerija Buinys, Blue Bell, PA - \$30. Lietuvos vaikų vardu dekojame dosniems aukotojams! „Lietuvos našlaičių globos“ komitetas, 2711 West 71st St., Chicago IL 60629. (sk.)

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPENAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 7 v.v.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skambinti gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

PLB Švietimo komisija skelbia rašinių konkursą už LR ribų veikiantiems lietuviškos mokykloms: Maskvos, Ukrainos, Gudijos ir Karaliaučiaus srities mokykloms. Jau trečietais rašinių konkurso mėnesiais Raimundas Grigaliūnas. PLB Švietimo komisija dėkinga mecenatui už nuolatinę paramą, stengiantis išlaikyti lietuvių kalbą toli nuo Lietuvos augančio jaunimo tarpe.

JAV LB Socialinių reikalų taryba balandžio 24 d., šeštadienį, 6 val. vak., „Seklyčioje“ rengia „Pensininko“ žurnalo penkiolikos metų sukakties paminėjimą.

LIETUVA AMŽIU BĖGYJE — PASKAITŲ CIKLAS

Lietuva — mažas žemės kampelis, nuo amžių gludumos stovėjusi visų kelių kryžkelėje, dalyvavusi visų karų kovose, visko mačiusi ir patyrusi, slepia dar ne vieną savo istorijos paslaptį.

Kaip sukasi istorijos ratas? Kas kartojasi? Kas laukia ateityje? — Visi, kas kėlė sau šiuos klausimus, kas neabejingas savo tautos praeičiai ir ateičiai, kviečiame išklausyti paskaitų ir padiskutuoti šiomis temomis:

1. „Lietuva senovėje ir viduramžiais“ (vasario 3 d., 7 val. vak.); 2. „Rusijos okupuota Lietuva“ 1795-1915 m., 1940-1990 m. (kovo 3 d. 7 val. vak.); 3. „Lietuvos Respublika“ 1918-1940 m., 1990 — iki šių dienų (balandžio 7 d. 7 val. vak.).

Paskaitas skaitys Vida Biliutavičienė, Mažeikių Gabijos gimnazijos mokytoja-metodinė.

SKELBIMAI

• **Praleiskite vieną savaitę** šią žiemą plaukiant saulėtoje Karibų jūroje. Septynios dienos — 1999 m. sausio 31 d. — vasario 7 d. Kaina \$1,339. First Class Travel, tel. 847-392-6320 arba 1-800-470-3358. (sk.)

• **„Spindulio“ tautinių šokių grupės** metinis pokylis rengiamas vasario 13 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre 6:30 val. vakaro. Programą, Aldonos Šoliūnienės skani vakariene ir šokiai. Rezervacijoms skambinti: **Audrai Lintakienei, tel. 708-387-9180.** (sk.)

• **Lithuanian Mercy Lift** dekoja už aukas: \$25 auka a.a. Kotrynos Česnienės atminimui gauta iš Buddy ir Maureen Gomez, Houston, TX, \$50 auka a.a. Aldonos Jankauskaitės atminimui atsiuntė Genovaitė Kaufmanas, Springfield, VA, ir \$50 auka a.a. Birutės Barauskienės atminimui gauta iš Rotos Šlekys, Potomac, MD. Aukos padeda LML toliau teikti mediciniską pagalbą Lietuvai. (sk.)

• **Peter Merwin**, Orland Hills, IL, jau kelintą kartą metų laikotarpį aukoja \$100 Lithuanian Mercy Lift, prisimindamas savo senelius Leoną ir Oną Mirzinskius bei Jurgį ir Oną Daugirdus. LML nuo širdiai dekoja ponui Merwin už nuolatines aukas. (sk.)

• **Legaliai dar galima** išrūpinti „Social Security“ E. Šumanas, tel. 1-708-720-2851. (sk.)

• **PLB Fondo aukų sąrašė**, išspausdintame š.m. sausio 29 d. „Drauge“ pasitaikė klaida. Aukos gautos nuo 1998 m. sausio 1 d., ne nuo 1988 m. Atsiprašome.

Ši sekmadienį, vasario 7 d. JAV LB Brighton Parko apylinkės valdyba rengia Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Pradžią 10:30 val. r. Mišiomis Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje. Per Mišias giedos solistas Algimantas Barniškis ir jo vadovaujamas parapijos choras. Organizuoti su vėliavomis dalyvaus šauliai ir Lietuvos Vyciai. Po Mišių mokyklos salėje vyks akademine ir meninė dalis. Kalbės Povilas Vaicekuskas, meninę dalį atliks Lietuvos Vycių tautinių šokių grupė ir solistas A. Barniškis su jo vadovuojamu choru. Valdyba kviečia Čikagos apylinkių visuomenę atvykti ir kartu atšvęsti šią šventę.

Vanda Žolynienė, Chicago, IL, prateisdamas pranešimą, pridėjo 100 dol. auką. Esame labai dėkingi.

Jaunimo centro taryba ir valdyba praneša, kad Vasario 16 dienos paminėjimas vyks tradicškai Jaunimo centro kavinėje antradienį, vasario 16 dieną, 7 val. vakare. Kalbės Vaclovas Kleiza, meninę dalį atliks muzikas iš Klaipėdos Algis Zaboras, o visus vaikus Jaunimo centro Moterų klubas.

Čikagos miesto Southwest Regional Senior Center, 6117 So. Kedzie Ave., praneša vasario mėn. įvykių kalendorių:

Kiekvieną pirmadienį ir trečiadienį iki balandžio 15 d., 8:30 v.r.-12:30 val. p.p. — 60 m. amžiaus gyventojams ir vyresniems bus nemokamai rūpinta pagalba pildyti federalinius mokesčius. Tačiau reikia susitarti dėl valandos, atsinešti 1997 m. federalinių mokesčių dokumentus bei 1998 m. mokesčių duomenis.

Vasario 5 d., 9 val. r. — kavutė ir susirinkimas. Bus kalbama apie Čikagos pensininkų susisiekimo problemas mieste. Įėjimas nemokamas. **Vasario 18 d.**, 10:30 v.r.-3:30 val. p.p. — šokiai, užsiėmimai, priešpiečiai. Bilietus užsakykite tel. (312) 747-0440.

Kai Čikagoje niūru ir šalta, ar norėtumėte sušilti šokdami „swing“ ir „mambo“? Vasario mėnesį Chicago Cultural Center, 78 E. Randolph St., parpins šokių pamokas nemokamai. Vasario 5 d. vyks „swing“ pamokos, o vasario 26 d. bus Pietų Amerikos šokių pamokos. Visos pamokos bus valandos ilgio ir prasidės 6:30 v.v. Po to, orkestras gros did valandas šokiams. Dėl informacijos skambinkite tel. (312) 744-6630.

Žiema. Šalta. Kūrename. Kyla smulkėmis (carbon monoxide - CO) apsinuodijimo pavojus. Čikagos miestas primena, kad CO susekimo aparatai reikalaujami visose miesto gyvenvietėse, kuriose kūrenama anglimi, dujomis ir pan. Patartina CO susekimo aparatus pakabinti: kiekviename buto aukšte, rūsyje, garaže, prie kūrenamųjų prietaisų, prie miegamųjų. Nevartokite viryklės, orkaitės ar rūbų džiovintuvo mašinos šildyti butą; netirpinkite sniego ledo ant viryklės vandeniui; nevartokite dujų ar kitų šildymo krosnelių uždarose kambariuose. Viskas gali sukelti nuodingas CO dujas, kurios be spalvos ir be kvapo. Atkreipkite dėmesį: jeigu turite CO apsinuodijimo simptomų — galvos skaudėjimą, vėmimo, svailgių, nesorientavimą arba sunkumo kvepuoti. Iš karto pasitraukite iš gyvenvietės ir paskambinkite 911 kaimynų telefonu. Jeigu kas turi su šildymu susijusių problemų, skambinkite tel. (312) 744-5000.

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Rogutėmis nuo kalniuko. Piešė dail. J. Paukštienė

NAUJI METAI ČIA

Kūčių vakarą įvyks stebuklas — Norai pildysis visų. Jau žibės graži eglutė, Papuošta gerų vaikų.

Baltos snaigės kris už lango, Nuskambės graži giesmė... Tą giesmelę skirsime Jėzui, Kai žibės skaisči zvaigždė.

Gausim dovanėlių mes Per Kalėdas ir Kučias, Džiaugsimės visi labai, Nes ateis geri laikai.

Rimtas laikrodinis vis tiksi Tik-tak, tik-tak. Išmūsų jis dvylika, Ir Naujieji metai čia!

Motiečiai nuo Rūtos Dirsytės, 9 m. Vilnius

GRAŽIAUSIA ŠVENTĖ

Kalėdos yra geriausias metų laikas. Kalėdos nėra vien dovanų gavimo laikas, bet Kristaus Gimimo prisiminimas. Reikia daugiau apie Jį galvoti ir eiti į bažnyčią pasimelsti. Kalėdos yra ir šeimų šventė. Svarbu vienam su kitu pabendrauti, vieniems kitus aplankyti. Kalėdos yra linksmas laikas.

Kūčių vakaras yra taip pat ypatingas. Čia prisimename gyvus ir mirusius šeimų narius. Kūčių vakarą ir Kalėdų rytą pasikeičia dovanomis. Tas man ir kitiems labai patinka. Yra smagu pabendrauti. Todėl Kalėdos yra gražiausia šventė.

Paulius Manomaitis, Bostono lit. m.-los mokinytis.

VARGŠAMS PINIGŲ

Jei aš bučiau Lietuvos prezidentas, aš duočiau vargšams pinigų. Aš duočiau darbo tiems, kurie nori dirbti. Būdamas Lietuvos prezidentu, aš duočiau namus tiems, kuriems jų reikia. Taip aš daryčiau, jei bučiau Lietuvos prezidentas.

Sigitas Rimkus, Baltimorės Karaliaus Mindaugo lit. m.-los 3 sk. mokinytis. („Mūsų metai“)

MĖGSTAMIAUSIAS KALĖDINIS PAPUOŠALAS

Mano mėgstamiausias kalėdinis puošmena yra Kalėdų eglutė. Eglutė turi daug mažų papuošalų, lempučių, zvaigždžių ir daug žaislų. Man patinka užkabinti papuošalus ant eglės. Šiais metais man pasisekė uždėti zvaigždę ant eglės viršūnės. Mano mėgstamiausias papuošalas eglutėje yra arklys su saldaininiu veidu. Mes turime keturius arklius. Vienas jų neturi akių. Mes turime daug papuošalų.

Vilija Viliamaitė

Mano mėgstamiausias kalėdinis papuošalas yra lopšelis su kūdikiu. Mazas lopšelis padarytas iš medžio, paklodė pasiūta iš medžiagos, o kūdikio galvytė padaryta iš medinio burbulio. Man tas papuošalas patinka todėl, kad aš jį gavau per mano pirmas Kalėdas pasaulyje.

Laura Šeštokaite Abi Philadelphia's Vinco Krėvės lit. m.-los mokinytė. (Bitutė)

ŽEMĖ ŠAUKIA

Nežinau, gal jūs ir negirdite žemės balso. Sako, kas nuo mažens užauga dideliuose miestuose, tas neturi to jausmo. O aš nuolat girdžiu balsą, ateinantį iš begalinių tolumų. Mane vardu šaukia gimtieji tėviškos namai, vyšnių sodas, takeliai kur įsiminė į drėgną žemę mano vaikščios basos pėdos, ir tie tylūs upės vandenys, prie kurių augau, tos žydintios lankos, tie medžiai saulėtoje lygumoje.

Girdžiu tą balsą savo širdyje. Traukia mane grįžti į tas vietas, kur užaugau, kur lyg visa siela susiliejo su savo gimtinės vaizdais, su pavasario spalvomis, su paslaptingais šilų naktų garsais, su šventa tyla sekmadienio vidurdienį vasaros laukų platybėse...

Kai kada tas balsas tylėsnis, ramus, švelnus ilgesiu išsiskleidžia. Bet dažnai jis labai stiprus, kankinantis, prikelia iš miego naktimis. Tą jausmą vadina nostalgija. Tai nenumaldomas savo tėvynės ilgesys, savosios žemės balsas. Papasakosiu vieną atsitikimą iš tų laikų, kai dar gyvenome Vokietijoje, tremtinių stovyklose. Truko tada duonos kėsnio, bet turėjome daug laiko mąstyti apie platų ir šaltą pasaulį ir apie mielus, bet tolimus savuosius namus.

Trys vyrai sėdėjome ant kalnelio. Pavasario saulė žaliu, bet dar skaidriai permatomu šydu aptiesė skroblių miškus ir tankius krūmokšnius. Gera buvo sėdėti saulutės atokaitoje ir gėrėtis sužaliuojančiais kalnais ir vaizdingais slėniais. Mudu su Jonu miklinom lietuvių, kalbėjome apie visokias stovyklos smulkmenas, apie atbodus pavasarius. Tik Petras buvo tylus ir susimąstęs. Jo žvilgsnis buvo paskendęs toliuose, ir mūsų pasikalbėjime jis nedalyvavo.

— Mes sėdime ant kalnelių, kuriuose krauju įrašyta šio krašto istorija, — po trumpo tylos prakalbėjo Jonas nauja tema.

Pranas Naujokaitis (Bus daugiau)

ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigta Lietuvių Mokytojų Sąjungos Čikagos skyriaus

LAISVĖ

Žudyta, niekinta grįš

Laisvė, Pareis iš kruvinos tremties. Birutės kalną apkabinsu Padės jam galvą ant peties.

Sparnuota Baltija išsiilgus Uždės vainiką ant galvos, Išgars: „Keliauk po savo šalį, Esi juk Laisvė Lietuvos!“

Ir eis, kiekvieną grumstą glostys, Sustos prie Nemuno krantų Ir paraudos, nes skaudžiai gaila Nelaisvės metų prarastų.

Nueis prie Vilniaus, Trijų Kryžių, Pravers ir katedros duris. Į Gedimino kalno pilį Sparnus išskleidusi nuskris.

Iškels trispalvę ir šypsis, Per amžius veliavoj šlames. Tikslai padėkit, sesės, broliai,

Senosios baltų giminės. **Teresė Rimulaitytė** Tytuvėnai, 1986 m.

GALVOSŪKIO NR. 62 ATSAKYMAS

Toji pasaka vadinasi „Mažoji eglutė“ (Little Fir Tree). Ji augo miške, vėliau pateko į kambarį ir pasidarė Kalėdų eglute. Buvo gražiai papuošta, jautėsi laiminga. Paskui buvo išmesta lauk ir liūdnai pergyveno tą ivykį.

GALVOSŪKIO NR. 63 ATSAKYMAS

Rebuso tekstas: „Teisingumas išaukština tautą, nuodėmės — nuskurdina“.

GALVOSŪKIO NR. 64 ATSAKYMAS

Kai kalbama apie Šv. Rašto knygas, turime mintyje apie popieriaus — pergamento ar popiruso ilgus gabalus, susuktus į ritinius, kurie skaitant išvyniojami. Pergamentas buvo daromas iš gyvulių odos, o popirusas — iš popiruso nendrių. Tie susukti ritiniai buvo vadinami „scrolls“.

Vėliau tie ritiniai buvo daromi lyg ir knygos pavidalu. Tam tikrą skaičių ištiesti ritinių sujungdavo, perlenkdavo per pusę ir per vidurį susukdavo. Juos vadindavo „codex-codices“. Tie ritiniai buvo žydų naudojami ir Kristaus laikais, ir vėliau. Nuo 4 ir 5 šimtmečio jau įgavo codex formą.

Anksčiausiai rašydavo ant molinių ar vaškinių lentelių. Bet pradėjus vartoti pergamentą ar popirusą, buvo vartojami ritiniai, kuriuos skaitydami atvyniodavo. Jei sekė spauda, turėtumėte prisiminti, kad ne taip seniai prie Mirties jūros buvo atrasti ritiniai (scroll's) su Švento Rašto tekstais.

GALVOSŪKIO NR. 65 ATSAKYMAI

1. Egipte ir Kretoje žvakė žmonės žinojo prieš 3,000 metų. 2. Raštinės pradėjo naudoti Fax'a nuo 1976 m. 3. Lietauras arba timpanas, yra dviem lazdelėm mušamas muzikos instrumentas, nuo 1670 metų vartojamas simfoniniame orkestre. Tai platus varinis katilas, lyg didžiulis

būgnas, aptrauktas oda, kuri ratlankiu vertinama gali keisti toną. Litaurai visada vartojami du: vienas tonikoje, antras kvartoje arba kvintoje (L.E. 16-282; Paminklų sąvadas, 85 psl., Vilnius, 1988; Dabart. lietuvių kalbos žodynas, 373 psl., Vilnius, 1972). 4. Kaladė turi 52 kortas. Žodis „kaladė“ esąs gudiškas. P. Skardžiaus teigimu, kaladė lietuviškai malka (Lietuvių k. vadovas, 366 psl., 1950 m.). 5. Walter Gifford 1927 m. pirmą kartą JAV demonstravo TV.

GALVOSŪKIS NR. 81

Žemiau surašytuose žodžiuose, vietoje daugtaškių, įrašykite reikiamas raides ir žodžius: b, p, k, z, š, g, čiu...ti, zir...ti, skel...ti, grie...ti, ver...ti, sir...ti, ū...ti, slė...ti, bė...ti, dir...ti, grė...ti, ve...ti, skal...ti, o...ti, ger...ti, plu...de. Pavyzdys:

Čiuoži — čiuožia. Prie kiekvieno žodžio parašykite ir esamąjį laiką. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 82

(Piešinys) Žodžio „Raketa“ raidės pasislėpė šiame piešinyje. Suraskite jas! (5 taškai)

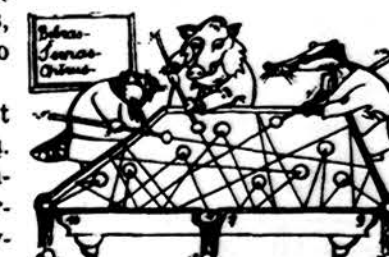
GALVOSŪKIS NR. 83

(Piešinėlis) Perskaitykite rebuso mūsų tautos dainiaus Maironio vieno eilėraščio poemą. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 84

(Piešinėlis) Parašykite ant lentos kiek taškų laimėjo biliardo žaidėjas. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 85

1. Dainuojame: „Sėjau rūtą, sėjau metą, sėjau lelijelę...“ Ar šiame išsireiškime pastebite kokį netikslumą? 2. Ar Šv. Rašte prisimenama varlė ir kirmis? 3. Ar katė čiauduoja? 4. Jei iš visatos dingtų visa medžiaga, ar išliktų erdvė ir laikas? 5. Kaip višta išsimaudo, jei ji bijo vandens. Už visus teisingus ir klaidingus atsakymus skiriama 10 taškų, o už trumpus atsakymus — tik 5 taškai.

Atsiuntė **kun.dr. E. Gerulis**